

Šola v naravi

CENTER ŠOLSKIH
IN OBŠOLSKIH
DEJAVNOSTI

*Revija za spodbujanje in
razvoj šole v naravi*

Letnik XIII, Marec 2021

PROGRAMI CŠOD ZA VRTCE IN ŠOLE 2021/22

Šola v naravi, projektni in tematski tedni, programi za nadarjene,
vikend programi in dnevi dejavnosti

Posebna izdaja
Razpis za šolsko leto 2021/2022

Izdajatelj

CENTER ŠOLSKIH IN
OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI

Frankopanska ulica 9
1000 Ljubljana
Slovenija

E-naslov: info@csod.si

Spletna stran: www.csod.si

Telefon: 01 2348 601

Odgovorna oseba

Branko Kumer, direktor CŠOD

Avtorji vsebine

Vodje, učitelji in inštruktorji CŠOD
ter učitelji DC

Fotografije

Arhiv CŠOD in DC

Učitelji in inštruktorji CŠOD

Uredniška skupina

Irena Kokalj, Klavdija Dolinar Novak,
Peter Vervega

Posebna izdaja revije Šola v naravi

ISSN 1855-5772

Naklada

2700 izvodov

Oblikovanje in tisk

Tiskarna Present, d.o.o.

Lektoriranje

Katarina Faganel

Pozdravljeni, dragi prijatelji!

Prišel je tiho in umirjeno, v začetku nekje daleč stran, a se je tudi nas dotaknil in nam močno spremenil vsakdanjo rutino. Sproščeno je postalo omejevalno, stik je postal odmik, čutno je postalo zgolj videno in slišano. Sprejeli smo distanco, iskali odgovore na vprašanje »šola na daljavo?«, se skupaj s šolajočimi učili uporabljati »sodobno komunikacijsko tehnologijo« in nenehno skupaj upali na »kmalu se vrnemo«.

V letu spremenjenega poučevanja so bili mnogi prikrajšani za skupinsko delo, odkrivanje pojavov v naravi, čutenje različnih vremenskih razmer in veselja ob drobnih odkritjih v naravi. Stik z naravo je ohranjal le spomin.

In vendar smo v tem letu na vseh področjih pridobili bogate izkušnje. »Dobili« smo čas za temeljit razmislek o drugačnih načinih poučevanja in o novih izzivih didaktike poučevanja na prostem. V novo šolsko leto zato stopamo bogatejši na vseh ravneh didaktike na prostem. Svoje izkušnje smo namreč nadgrajevali in naše znanje o učenju razvijali prav na vseh področjih.

Danes je učenje na prostem dobro znan način pouka, ki se vse bolj uveljavlja tudi znotraj šolskega sistema. Vse več vrtcev in šol se zaveda pomembnosti uporabe različnih metod poučevanja na prostem.

Prepričani, da bomo v prihajajočem šolskem letu izobraževanje ponovno popestrili s šolo v naravi, zato vam ponujamo številne dejavnosti v naravi, projektne in tematske tedne, tedne za nadarjene ter enodnevne, večdnevne in vikend programe. In ob vsaki dejavnosti tudi zanimive in kakovostne športno-rekreativne možnosti. S sprehodom po naši brošuri boste podrobneje spoznali najrazličnejše priložnosti in morda bo odločitev lažja.

Upamo, da boste ob prebiranju ponudbe našli tisto aktivnost, ki bo uresničila vašo pričakovanja. Če pa se vam rodi ideja ali morda konkreten predlog, nam čim prej sporočite. Skupaj bomo našli rešitev za uresničitev. Vsekakor pa vas vabimo, da skupaj prilagajamo in dopolnjujemo vsebine, saj smo z združenimi močmi v prihodnje lahko še boljši.

Branko Kumer
direktor CŠOD

C Š O D

CENTER ŠOLSKIH

IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI

Frankopanska 9, 1000 Ljubljana

<http://www.csod.si>, info@csod.si

v skladu s 5. členom Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Center šolskih in obšolskih dejavnosti (Ur. l. RS št. 20/2013),
Sklepa o dopolnitvi (Ur. l. RS št. 15/2016) in Letnega delovnega načrta 2021 objavlja

JAVNI RAZPIS

programov šole v naravi in drugih programov v okviru javne službe
in prostorskih zmogljivosti CŠOD
za šolsko leto 2021/2022

1. RAZPIS PROGRAMOV

	Program	Izvajajo organizacijske enote CŠOD (v nadaljevanju OE ali domovi CŠOD)
I.	PROGRAMI ZA VRTCE	Ajda, Čebelica, Fara, Jurček, Lipa, Medved, Prvine, Škorpion
II.	PROGRAMI ZA OSNOVNE ŠOLE	
1.	Naravoslovna šola v naravi	Vse organizacijske enote
2.	Družboslovna šola v naravi	Bohinj, Cerklje, Fara, Kavka, Murska Sobota, Soča, Štrk
3.	Športna šola v naravi	Vse organizacijske enote
4.	Smučarska šola v naravi	Ajda, Bohinj, Cerklje, Gorenje, Kranjska Gora, Peca, Planica, Planinka, Trilobit, Vojsko
5.	Šola v naravi s teki na smučeh	Kavka, Planica, Trilobit, Vojsko
6.	Plavalna šola v naravi	Burja, Cerklje, Fara, Murska Sobota, Štrk
7.	Jahalna šola v naravi	Škorpion
8.	Programi med vikendi	Vse organizacijske enote (program izvajajo udeleženci sami ali skupaj z učitelji CŠOD po predhodnem dogovoru šole z vodjo OE)
9.	Šola v naravi za šole s prilagojenim programom	Ajda, Burja, Fara, Jurček, Medved, Peca, Planinka, Radenci, Soča, Škorpion, Vojsko
III.	PROJEKTI TEDNI	Program izvajajo učitelji CŠOD skupaj z učitelji šole
IV.	TEMATSKI TEDNI	Program izvajajo učitelji CŠOD skupaj z učitelji šole
V.	PROGRAMI ZA NADARJENE	Breženka, Burja, Cerklje, Gorenje, Jurček, Kranjska Gora, Lipa, Medved, Peca, Planinka, Prvine, Radenci, Rak, Trilobit, Vojsko, Dnevni centri
VI.	PROGRAMI ZA SREDNJE ŠOLE	Program med vikendi in programe obveznih izbirnih vsebin po predhodnem dogovoru šole z vodjo OE izvajajo učitelji CŠOD ali udeleženci sami ali skupaj.
1.	Terensko delo/Šola v naravi/Projektni tedni/Tematski tedni	Prioritetno OE Ajda, Bohinj, Fara, Gorenje, Jurček, Kavka, Kranjska Gora, Murska Sobota, Peca, Planica, Planinka, Radenci, Soča, Trilobit, Vojsko
2.	Spoznavni program za dijake	Vojsko
3.	Obvezne izbirne vsebine	Prioritetno OE Ajda, Bohinj, Čebelica, Fara, Gorenje, Jurček, Kavka, Kranjska Gora, Lipa, Murska Sobota, Peca, Planinka, Radenci, Soča, Trilobit, Vojsko
4.	Priprave na maturo, drugi programi med vikendi	Vse organizacijske enote (po predhodnem dogovoru šole z vodjo OE program izvajajo udeleženci sami ali skupaj z učitelji CŠOD)
VII.	PROGRAMI MEDNARODNE IZMENJAVE	Vse organizacijske enote (po predhodnem dogovoru šole z vodjo OE program izvajajo učitelji CŠOD ali udeleženci sami ali skupaj)
VIII.	ENODNEVNI PROGRAMI (naravoslovni, kulturni, tehniški, športni dnevi) za OŠ in SŠ	Dnevni centri, vse organizacijske enote (za šole v bližini OE)

2. CILJNE SKUPINE

Na razpis se lahko prijavijo vrtci, osnovne šole, osnovne šole s prilagojenim programom, srednje šole, zavodi za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, slovenske zamejske šole in šole, ki so vključene v projekte mednarodne izmenjave.

3. IZVAJANJE PROGRAMOV

Programi št. I, II, III, IV in V izvajajo učitelji CŠOD skupaj z učitelji šole. Programi med vikendi, programi za srednje šole in programi mednarodne izmenjave pa izvajajo udeleženci sami ali skupaj z učitelji CŠOD po predhodnem dogovoru šole z vodjo OE. Program št. VIII izvajajo učitelji CŠOD ob spremstvu oziroma sodelovanju učiteljev šole.

4. TRAJANJE PROGRAMOV

Programi pod št. I do VII, razen programi med vikendi, trajajo najmanj 5 dni. Mogoče se je dogovoriti tudi za 6 ali 7 dni. Za prvo triletno osnovno šolo program traja 5 dni. Krajši programi so le po dogovoru. Program pod št. VIII je enodnevni.

5. CENA

Ceno oskrbnega dne javnih programov potrdi Svet JZ CŠOD.

Cena ne zajema smučarske vozovnice, prevoza na smučišče, zavarovanja za smučanje na smučišču Peca v Avstriji, uporabe bazena, jahanja, najema dodatnega avtobusa za posamezne dejavnosti, vstopnin za ogled in dodatne dejavnosti, ki niso v okviru programa doma. Šolam pri zagotavljanju kart za smučanje in prevoza na smučišče organizacijsko pomaga vodja doma.

Cena za uporabo bazena v CŠOD OE Burja je 6 € na dan za udeleženca, cena za jahanje v CŠOD OE Škorpilj je 6 € na učno vsebino, za mlajše otroke pa 3 €.

Veljaven cenik je objavljen na www.csod.si.

6. OPISI PROGRAMOV

I. PROGRAMI ZA VRTCE

Programi za vrtce so usmerjeni v celostno doživljanje narave. Dejavnosti temeljijo na izkustvenem pristopu. Otroci naravo spoznavajo, odkrivajo in doživljajo z vsemi čutili. Vse dejavnosti so prepletene z igro. Otroci se navajajo na samostojnost in razvijajo različne gibalne in socialne spretnosti.

Pri izvedbi programa upoštevamo vseh šest področij kurikuluma vrtca: narava, gibanje, jezik, umetnost, družba, matematika.

Organizacijske enote CŠOD: Ajda, Čebelica, Fara, Jurček, Lipa, Medved, Prvine in Škorpilj.

II. PROGRAMI ZA OSNOVNE ŠOLE

Šola v naravi je podpora in nadgradnja učnega načrta različnih šolskih predmetov. Program šole v naravi je prepletanje aktivnosti v naravi, spoznavanja okolja ter osebnostnega in socialnega razvoja. Šola v naravi lahko vključuje tudi dneve dejavnosti (kulturne, naravoslovne, športne in tehniške dneve). Večdnevno bivanje je enkratna priložnost za razvijanje pristnih stikov z vrstniki, socialnih spretnosti in delovnih navad.

Naravoslovna šola v naravi

Narava je učilnica, učno sredstvo in objekt raziskovanja, na katerem temeljijo naravoslovni predmeti. Znanje, doživljanje in razumevanje naravnih procesov, ki je poleg učenja v razredu pridobljeno tudi v naravnem okolju, je bolj kvalitetno in trajno. Program se prepleta z različnimi športnimi, družboslovnimi in ustvarjalnimi dejavnostmi ter spoznavanjem kulturnih znamenitosti in zanimivosti v okolici.

Vse organizacijske enote CŠOD.

Družboslovna šola v naravi

Okolje je neposreden dokaz delovanja in razvoja človeške civilizacije. Vsako okolje ima svoje zgodovinsko ozadje, v katerega je vpet način življenja in kulturni razvoj ljudi.

Poudarek je na uresničevanju ciljev iz učnih načrtov družboslovnih predmetov, kar se prepleta z različnimi športnimi, naravoslovnimi in ustvarjalnimi dejavnostmi, odvisno od letnega časa in geografske lege doma. V program je vključeno tudi spoznavanje kulturnih znamenitosti in zanimivosti v okolici.

Organizacijske enote CŠOD: Bohinj, Cerkno, Fara, Kavka, Soča, Štrk.

Športna šola v naravi

Tu je poudarek na gibanju, spodbujanju zdravega načina življenja, izvajanju športnih dejavnosti v naravnem okolju, razvijanju različnih gibalnih spretnosti in uresničevanju ciljev iz učnih načrtov športne vzgoje.

V programu se – odvisno od možnosti v okolici doma – zvrstijo različne športne discipline, kot so tek na smučeh, kolesarjenje, veslanje, gornišтво, pohodništvo, orientacijski tek, lokostrelstvo, plezanje in spretnosti preživetja v naravi. Dejavnosti se prepletajo z naravoslovnimi in družboslovnimi vsebinami, ki se nanašajo na naravne in kulturne znamenitosti okolice.

Vse organizacijske enote CŠOD.

Smučarska šola v naravi

V tem programu je poudarek na učenju alpskega smučanja v domovih v bližini smučišč v obliki 23-urnega tečaja. Poleg učenja različnih zimskih športov učenci spoznavajo tudi zimsko naravo in njene nevarnosti, pa tudi posebnosti okolice.

V domovih so za tiste udeležence, ki nimajo svoje opreme, na voljo tudi smuči, palice in čelade. Smučarske čevlje morajo zagotoviti udeleženci sami. Potrebno je doplačilo za smučarske karte, glede na oddaljenost od smučišča pa tudi za avtobusni prevoz.

Organizacijske enote CŠOD: Ajda, Bohinj, Cerklje, Gorenje, Kranjska Gora, Peca, Planica, Planinka, Trilobit, Vojsko.

Šola v naravi s teki na smučeh

Tek na smučeh omogoča rekreacijo na prostem, druženje, tekmovanje, zabavo. Poudarek je na začetnem učenju teka na smučeh. Program poteka v obliki tečaja ob ugodnih snežnih razmerah. V domovih je za udeležence na voljo celotna oprema za tek na smučeh (čevlji, smuči, palice). Program se prepleta z drugimi športnimi dejavnostmi ter naravoslovnimi in družboslovnimi vsebinami.

V primeru neugodnih snežnih razmer se program nadomesti z izvedbo naravoslovnega ali športnega programa oziroma programa po dogovoru.

Organizacijske enote CŠOD: Kavka, Planica, Trilobit, Vojsko.

Plavalna šola v naravi

Plavanje se izvaja v obliki 20-urnega tečaja. Učenci izvajajo tudi druge športne, naravoslovne ter družboslovne dejavnosti in spoznavajo kulturne značilnosti pokrajine.

V CŠOD OE Burja je pokrit bazen dimenzij 20 x 6 m, ki je prilagojen za začetno šolo plavanja. Za uporabo bazena je doplačilo.

Program plavanja poteka tudi v drugih domovih, kjer je v bližini bazen. Potrebno je doplačilo za vstopnino v bazen, glede na oddaljenost pa tudi za avtobusni prevoz.

Organizacijske enote CŠOD: Burja, Cerklje, Fara, Murska Sobota, Štrk.

Jahalna šola v naravi

Posebnost CŠOD OE Škorpiljov so islandski konji, s katerimi se izvaja program jahanja za začetnike. Konji so manjše rasti, mirni, dobro dresirani in namenjeni popolnim začetnikom. Program omogoča celovito spoznavanje konja. Učenec preživi daljši čas med konji ter jih tudi čisti in krtači, jim ureja grivo in rep, jim čisti kopita, jih osedla in odpelje v jahališče, kjer popolnoma samostojno osvoji osnovne tehnike jahanja.

III. PROJEKTI TEDNI

Projektni teden pomeni celostno obravnavo neke teme, kjer učenci sami izbirajo cilje, metode in načine za doseganje rezultatov. Vpeti so v načrtovanje, izvedbo in predstavitev rezultatov, pri čemer jih učitelj usmerja. Učenci so združeni v skupine po interesu in izvajajo naloge preko celega tedna.

IV. TEMATSKI TEDNI

V tematskem tednu je poudarek na temi, ki jo učenci skozi različne učne vsebine spoznajo tekom tedna. Program poteka po principu klasične šole v naravi. Vsebine so medpredmetno povezane z osnovno temo tedna in so prepletanje naravoslovnega, družboslovnega in športnega področja.

V. PROGRAMI ZA NADARJENE

Programi za nadarjene so prilagojeni sposobnostim nadarjenih učencev. Udeležijo se jih lahko učenci, ki so nadarjeni ali jih posebej zanima neko področje.

Šole program izberejo glede na interes otrok in ga izpeljejo v okviru interesnih dejavnosti, dodatnega pouka, priprave seminarke oziroma raziskovalne naloge ali realizacije individualiziranega programa za nadarjene. Dve ali tri šole lahko skupaj prijavijo program na razpisane termine.

VI. PROGRAMI ZA SREDNJE ŠOLE

Program je namenjen dijakom vseh letnikov srednjih šol za izvedbo terenskega dela posameznih predmetov, spoznavnega programa ali obveznih izbirnih vsebin, ki jih dopolnijo z drugimi vsebinami programa šole v naravi. Šola lahko iz seznama izbere tudi naravoslovni, družboslovni, športni, tematski ali projektni teden, ki je namenjen tudi srednjim šolam. Programe med vikendi in programe obveznih izbirnih vsebin po predhodnem dogovoru šole z vodjo doma izvajajo učitelji CŠOD ali udeleženci sami ali skupaj.

VII. PROGRAMI MEDNARODNE IZMENJAVE

Program mednarodne izmenjave je namenjen šolam, ki šolo v naravi izvajajo v sklopu šolskega programa mednarodne izmenjave z drugimi šolami v okviru evropskih projektov. Šola mora na prijavnici zabeležiti ime in tip projekta, v času izvedbe pa posredovati dokazilo o izvajanju projekta (kopijo prijave oziroma odobritve projekta).

Program izvajajo učitelji CŠOD ali udeleženci sami ali skupaj po predhodnem dogovoru šole z vodjo doma.

Prevajanje v tuje jezike uredi šola.

VIII. ENODNEVNI PROGRAMI

Enodnevni programi so organizirani večinoma v okviru drugih izobraževalnih ustanov ter ob naravnih ali kulturnih znamenitostih. Programi so medpredmetni in usklajeni z učnimi načrti. Šole izbirajo učne vsebine iz učnih programov dnevnih centrov. Enodnevni programi predvidoma trajajo pet pedagoških ur (načeloma od 9.00 do 13.30), ekskurzije pa osem pedagoških ur (načeloma od 9.00 do 15.30).

Vstopnine in posebne delavnice zavod naroči z naročilnico in plačilo izvede na TRR izvajalca (ne velja za storitve in vstopnine v Avstriji, Hrvaški in Italiji).

Možne so povezave med različnimi enodnevnimi programi v istem dnevu – kombinacija dopoldanskega in popoldanskega programa.

V skladu z možnostmi izvajajo za bližnje šole dneve dejavnosti tudi organizacijske enote CŠOD.

Vsebine enodnevnih programov **Priloga 1**

MERILA ZA RAZVRŠČANJE PO ORGANIZACIJSKIH ENOTAH

A) Pri razvrščanju se najprej upošteva merila, ki so navedena v **Prilogi 2**:

- izbrana OE in izbran program,
- število udeležencev,
- razred,
- posebne sezonske omejitve.

B) Dodatna merila

- **petdnevni programi imajo prednost pred tridnevnimi,**
- **smučanje v CŠOD OE Gorenje, OE Kranjska Gora in OE Planica** – prednost imajo šole, ki zadnji dve leti v teh treh organizacijskih enotah niso dobile termina, nato pa šole, ki termina niso dobile v preteklem letu; za CŠOD OE Ajda, OE Bohinj, OE Cerklje, OE Peca, OE Planinka, OE Trilobit in OE Vojsko pa ta kriterij velja le v primeru prevelikega števila prijav (iz omejitev je izvzeto šolsko leto 2020/21),
- **smučanje** – prednost imajo šole oziroma srednje šole, kjer je smučanje del obveznega programa, in šole, ki v opombe za-
pišejo, da bodo šole v naravi z drugim programom izvedle tudi v primeru, da smučanje ne bi bilo izvedljivo (pomanjkanje
snega),
- **plavanje v CŠOD OE Burja** – prednost imajo šole, ki zadnji dve leti niso dobile termina, nato pa šole, ki termina niso dobile
v preteklem letu; prednost imajo šole, ki v svoji občini nimajo pokritega bazena,
- **vsi programi v CŠOD OE Breženka in OE Burja** – prednost imajo šole, ki zadnji dve leti niso dobile termina, nato pa šole,
ki termina niso dobile v preteklem letu.

C) Pri razvrstitvi imajo prednost šole, ki

- se povežejo skupaj že pri prijavi z namenom zmanjševanja prevoznih stroškov. Pri razvrščanju bomo te šole razporejali
skupaj glede na kapacitete organizacijskih enot. Vsaka od šol izpolni svojo prijavnico in v opombe zabeleži, s katero šolo se
povezuje.

Za **velike šole** je primeren CŠOD OE Soča, ki lahko sprejme tudi čez 100 oseb, če del programa izvaja šola sama.

Za skupino, v kateri je **otrok na invalidskem vozičku**, je primernih šest organizacijskih enot: CŠOD OE Bohinj, OE Breženka, OE Burja, OE Medved, OE Planinka in OE Škorpilj.

Zaradi spodbujanja sodelovanja otrok s posebnimi potrebami v programih šole v naravi bo CŠOD sofinanciral polovico stroška bivanja spremljevalcu otroka s posebnimi potrebami, ki ima odločbo.

7. ROK PRIJAVE

Prijavite se do 10. aprila 2021 preko spletne prijavnice na www.csod.si.

Informacije: rezervacije@csod.si

01 234 86 27, 01 234 86 32, 01 234 86 21

Dosegljivost med 8.00 in 15.00.

CŠOD bo po pregledu prispelih prijav pripravil **predlog** časovne in prostorske razvrstitve in ga **do 10. maja 2021** poslal v potrditev vsem razporejenim šolam.

Ko šole potrdijo predlagane termine, prejmejo pogodbo. Izvod podpisane **Pogodbe s splošnimi pogoji** vrnejo najpozneje **do 11. junija 2021**. Če do navedenega roka ne bomo prejeli pisne potrditve predlaganega termina in pogodbe, šolam ne bomo mogli zagotoviti udeležbe v dodeljenem terminu in programu.

Predstavitve učnih programov za organizacijske enote in dnevne centre ter splošne pogoje o udeležbi v programih CŠOD si lahko ogledate na www.csod.si.

*Branko Kumer, l.r.
direktor CŠOD*

Priloga 1: ENODNEVNI PROGRAMI

Možne so povezave med različnimi enodnevnimi programi v istem dnevu – kombinacija dopoldanskega in popoldanskega programa.

Enodnevni program	Velikost skupine (št. učencev)	Lokacija	Terminska omejitev, posebnosti	Prispevek na udeleženca (materialni stroški organizatorja)	Drugo
PROGRAME IZVAJAJO UČITELJI ČŠOD V SKLADU Z UČNIMI NAČRTI					
Enodnevni program na OE ČŠOD		Organizacijske enote ČŠOD	Ponedeljek, petek	2 €	Po dogovoru glede na program organizacijske enote ČŠOD.
NARAVOSLOVNI DNEVI					
Arboretum Volčji Potok	50	Arboretum Volčji Potok		2 €	Vstopnina za Arboretum; za učence ČŠOD pozimi znižana za polovico.
Izdelava herbarija in spoznavanje dreves	50	Arboretum Volčji Potok	Jesen	2,5 €	Vstopnina za Arboretum.
Izdelava določevalnih ključev in spoznavanje dreves	50	Arboretum Volčji Potok	Zima	2 €	Vstopnina za Arboretum; za učence ČŠOD pozimi znižana za polovico.
Čebelarški dan: Od cveta do medu	50	Čebelarški center Slovenije v Lukovici		2 €	Plačilo delavnic.
Jama Dimnice	50	vas Slivje, jama Dimnice, Matarsko podolje		2 €	Vstopnina za jamo Dimnice.
Kraški rob	50	Socerb – Osp		2 €	Vstopnina za Sveto jamo.
Kras in Primorje	50	Kozina		2,5 €	Vstopnine.
Reka sedmih imen	50	Planina		2,5 €	Vstopnine.
Krajinski park Rakov Škocjan	50	Rakov Škocjan	Jesen, pomlad	2 €	
Krajinski park Strunjan	50	Strunjan		2 €	
Ljubljansko Barje	50	Barje		2 €	Vstopnina za razstavo.
Pečemo kruh/ belokranjsko pogačo v Beli krajini	50	Bela Krajina		2 €	Vstopnina za muzej in delavnico.
Zeliščarska kmetija in dediščina Dolenjske	50	Dolenjska	Jesen, pomlad	2 €	Vstopnine in po želji za delavnice.
KULTURNI DNEVI					
Mesto Ljubljana – slovenska prestolnica	50	Ljubljana		2 €	
Po poteh rimske Emone	50	Ljubljana		2 €	Po želji vstopnina za arheološki park in/ali muzej.
Plečnikova Ljubljana	50	Ljubljana		2 €	
Po poti kulturne dediščine	40	Prešernova, Finžgarjeva, Jalnova, Čopova hiša in Janšev čebelnjak		2 €	Vstopnine za rojstne hiše pisateljev in pesnikov.
Po Prešernovih stopinjah	40	Vrba, Kranj, Ljubljana	7.–9. r.	2 €	Vstopnini v Prešernov muzej Kranj in Prešernovo hišo v Vrbi.

En pesnik je živel, iz Vrbe je bil ...	40	Vrba in delavnice v Čopovi hiši	1.–6. r.	2 €	Vstopnina v Prešernovo in Čopovo hišo.
Čebelica leti z neba	40	Breznica (Janšev čebelnjak), ogled Čebeljega raja in delavnice v Čopovi hiši	1.–5.r.	2 €	Primeren za učence od prvega do petega razreda. Plačilo vstopnine v Čopovo hišo (1,9 €/udeleženca) ter materiala za delavnice in degustacijo medu (1 €/udeleženca).
Bled z otokom in Blejski grad	50	Bled	5.–9. r.	2 €	Vstopnine za grad, prevoz in ogled otoka.
Groharjeva hiša v Sorici	30	Sorica	Jesen, pomlad	2 €	Vstopnina v Groharjevo hišo.
Po Groharjevi poti	30	Sorica	Jesen, pomlad	2 €	
Začetki slovenske književnosti na Dolenjskem in Krka	50	Dolenjska (Rašica–Krka–Muljava) (Stična–Muljava–Rašica)	Jesen, pomlad	2 €	Vstopnine za muzeje / in Krško jamo.
Stiški rokopisi, grad Bogenšperk in GEOSS	50	Dolenjska (Stična–Bogenšperk–Litija)	Jesen, pomlad	2 €	Vstopnina za muzej, grad in GEOSS.
Novo mesto – mesto situl in Krka	50	Dolenjska (Novo mesto)	3. triada	2 €	Vstopnina za muzej in delavnice po želji.
Celeia – Cilli – Celje	50	Celjska kotlina		2 €	Vstopnini za muzej in grad.
Avstrijska Koroška	50	Avstrijska Koroška	September, oktober, april, maj, junij	3,5 €	Vstopnine.
Prekmurje in domače obrti v Veržaju	50	Prekmurje		2 €	Vstopnine, možno več dni; vstopnina v Center DUO – Center domače in umetnostne obrti v Veržaju.
Trst	50	Trst		3 €	Vstopnine za muzeje po želji (Spelovivarij, Kleine Berlin, Ribiški muzej ...).
Zagreb	50	Zagreb – mesto	Jesen, pomlad	3 €	Karta za vzpenjačo, vstopnine za muzeje in živalski vrt po želji.
TEHNIŠKI DNEVI					
Muzej premogovništva Velenje	50	Velenje		2 €	Vstopnina za Muzej premogovništva v Velenju.
Eko Terme Snovik	50	Snovik		2 €	Vstopnina v Terme Snovik.
Tehniški muzej Slovenije – Bistra	50	Bistra		2 €	Vstopnina v muzej, 1 €/udeleženca za ČŠOD delavnico po izbiri. Možna tudi kombinacija ČŠOD vodenja in izvedba TMS delavnic. Izbira delavnic TMS obvezno ob potrditvi.
Muzej pošte in telekomunikacij – Polhov Gradec	50	Polhov Gradec	Pozimi	2 €	Vstopnina za Muzej pošte in telekomunikacij Polhov Gradec, delavnice.
Luka Koper	50	Luka Koper		2 €	Vstopnina v luko Koper.
Načini transporta		DARS-ov center Kozina; tovorna ŽP Koper; Luka Koper in Mednarodno letališče Portorož		2,5 €	Vstopnina v luko Koper in letališče.
Gradovi ob Savi in energija	50	Posavje	Jesen, pomlad 3. triada	2,5 €	Vstopnine za muzeje in delavnice po želji.
ENODNEVNI PROGRAMI ZA NADARJENE					
Voda skozi kras	30	Jama Dimnice	6.–9. r. OŠ	2 €	Vstopnina v jamo in stroški organizacije AAG

Priloga 2:

MERILA RAZVRŠČANJA

Naslov	Maks. št.	Razred, skupina	Program	Posebne omejitve
CŠOD OE Ajda Libeliška gora 34 2372 Libeliče	58	8. r. OŠ	Tematski teden: Teden prve pomoči na Ajdi	
		5.–9. r. OŠ	Tematski teden: Živim zdravo	
		4.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Zdravo in s celo glavo na izlete v naravo	
		4.–5. r. OŠ	Tematski teden: Usposabljanje za vožnjo s kolesom »Kolesarski izpit«	Od marca do oktobra.
		1.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		1.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi	Januar (drugi in četrti teden), februar (prvi in drugi teden); smučišče Bukovnik, Šentjanž pri Dravogradu; cena smučarske karte 6 € na udeleženca/dopoldan; avtobusni prevoz 16 km, možen najem učiteljev smučanja na smučišču. Smučišče v dopoldanskem času obratuje samo za CŠOD skupine. Možen najem lokalnega prevoznika (cena prevoza 12 €/udeleženca / teden).
		4.–9. r. OŠPP	Program za OŠPP	
		1.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
		vrtec	Program za vrtece	
CŠOD OE Bohinj Ribčev laz 63 4265 Bohinjsko Jezero	75	5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Gorništvo	September, oktober, november, april, maj, junij.
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Vode v Bohinju	September, oktober, november, april, maj, junij.
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Naravoslovna šola v naravi	Vstopnina slap Savica, korita Mostnice, nihalka Vogel, Planšarski muzej.
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Družboslovna šola v naravi	Vstopnina slap Savica, korita Mostnice, nihalka Vogel, Planšarski muzej.
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Športna šola v naravi	Vstopnina slap Savica, korita Mostnice, nihalka Vogel, Planšarski muzej.
		5.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi in teki na smučeh	Od 3.1.2022 do 1.4.2022. Avtobusni prevoz do smučišča Vogel 3 km v eno smer, do smučišča Senožeta 7 km v eno smer, do smučišča Soriška planina 25 km v eno smer.
		5.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	Vstopnina slap Savica, korita Mostnice, nihalka Vogel, Planšarski muzej.
CŠOD OE Breženka Fiesa 80 6330 Piran	66	7.–9. r. OŠ	Tematski teden: Ob robu morja	Doplačilo 12 €/udeleženca za prevoze in vstopnine.
		7.–9. r. OŠ	Vikend za nadarjene: Morska raziskovanja in potepanja	September, oktober, maj.
		7. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		7. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Burja Seča 152 6320 Portorož	60	7.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Morje, ali te poznam ...	Projektno delo poteka ves teden v eni od štirih razpisanih vsebin - zavarovana območja, razdalje in srčni utrip, gospodarski pomen, skozi fotografski objektiv. 10 € za dogovorjene prevoze in vstopnine. Večerne dejavnosti izvajajo učitelji šole; v obdobju 2.11. – 31.3.
		7.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Zdrav življenjski slog	Projektno delo je razdeljeno na tri vsebine, ki jih izvedemo za vse učence – hrana (dobro jem), gibanje (malo migam), medsebojni odnosi (super sem!). 5 € za dogovorjene prevoze in vstopnine. Večerne dejavnosti izvajajo učitelji šole; v obdobju 2.11. – 31.3.
		7. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	Splošni programi v obdobju 2.11. – 31.3.

Naslov	Maks. št.	Razred, skupina	Program	Posebne omejitve
		7. r. OŠ	Športna šola v naravi	Splošni programi v obdobju 2.11. – 31.3.
		5. – 9. r. OŠPP	Program za OŠPP	Splošni programi v obdobju 2. 11.–31. 3.
		5.–9. r. OŠ	Vikend za likovno nadarjene: Ustvarjamo ob morju	Program izvajajo učitelji LIU šole s pomočjo učiteljev ČSOD. Vstopnine in prevozi glede na program. Izvajamo oktobra in aprila.
		5.–9. r. OŠ	Enodnevni programi	Po dogovoru: soline Strunjan in Sečovlje, Piran, športne vsebine
		2. – 3. r. OŠ	Plavalna šola v naravi	Program plavanja in bazen (6 x 20 m) je prilagojen za 20 urni obvezni plavalni tečaj v prvi triadi (prednost imajo šole, ki v svoji občini nimajo pokritega bazena). Zaposleni so 4 učitelji plavanja, šola zagotovi manjkajoče učitelje plavanja glede na število plavalnih skupin. Termin plavanja: 1.9.-31.10. in 1.4.-24.6. Vstopnina: 6 €/dan/osebo
ČSOD OE Cerkno Bevkova 22	62	4.–9. r. OŠ	Projektni teden: Sobivanje v različnosti	Šola del programa izvaja s svojimi kadri.
		4.–9. r. OŠ	Projektni teden: Trajnostno v 21. stoletje	Šola del programa izvaja s svojimi kadri.
		4.–9. r. OŠ	Tematski teden: Živim v naravi	Šola s svojim kadrom dopolnjuje normativ za izvedbo vsebin.
		4.–9. r. OŠ	Vikend za nadarjene: Iščem se v gibu, besedi in igri	Šola del programa izvaja s svojimi kadri.
		4.–9. r. OŠ	Družboslovna šola v naravi	
		3.–9. r. OŠ	Plavalna šola v naravi	September, oktober, december, marec, junij. Šola del programa izvaja s svojimi kadri v bazenu Hotela Cerkno. Zaposlena 2 učitelja plavanja. Vstopnina: 3 € na udeleženca/uro ali 7,5 € na udeleženca/dan – cena se lahko spremeni.
		4.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi	Avtobusni prevoz 8 km, 20 min. Šola del programa izvaja s svojimi kadri na Smučarskem centru Cerkno, 1. 1.–13. 3. 2020. Zaposlena 2 učitelja smučanja.
ČSOD OE Čebelnica Dol. vas pri Čatežu 19 8212 Velika Loka	57	5. r. OŠ	Tematski teden: Naravni procesi za radovedne	
		1.–5. r. OŠ	Tematski teden: Gozd – prostor doživetij	
		1.–5. r. OŠ	Tematski teden: Čebele in čebelarjenje	September, maj, junij.
		3.–4. r. OŠ	Tematski teden: Orientacija	
		5. r. OŠ	Tematski teden: S prstom po zemljevidu	
		1.–5. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Enodnevni program	
		vrtec	Program za vrtce	
ČSOD OE Fara Fara 3 1336 Kostel	63	4.–5. r. OŠ	Projektni teden: Rjavi medved	
		3.–9. r. OŠ	Tematski teden: Rafting, adrenalinski park	Rafting od aprila do oktobra.
		1.–5. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Družboslovna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Program za OŠPP	
		1.–9. r. OŠ	Plavalna šola v naravi	Plavanje Športni center Delnice HR, 12 x 25 m, bazen prilagojen za začetno šolo plavanja, avtobusni prevoz 10 km. Zaposleni 4 učitelji plavanja. Vstopnina v celo leto ogrevan zaprti bazen: 2 € na udeleženca/dan.
		1.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
		vrtec	Program za vrtce	

Naslov	Maks. št.	Razred, skupina	Program	Posebne omejitve
CŠOD OE Gorenje Gorenje pri Zrečah 19 3214 Zreče	75	5.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Raznolikost ekosistemov	
		5. r. OŠ	Tematski teden: Priprava na kolesarski izpit	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Pohorski gozdovi in ekologija	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Uporabnost in zdravilnost rastlin	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Orientacija	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Naravno gibanje	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Vikend za nadarjene: Raziskovanje in skrb za vode	
		5.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi in teki na smučeh	Sezona smučanja na Rogli, 12.12.–31. 3., avtobusni prevoz 12 km, 20 min.
		5.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Jurček Cesta na stadion 5 1330 Kočevje	68	4.–5. r. OŠ	Projektni teden: Kras	
		1.–4. r. OŠ	Projektni teden: Divjim zverem na sledi – rjavi medved	
		1.–5. r. OŠ	Tematski teden: Čarobni gozd	
		7.–9. r. OŠ, SŠ	Vikend za nadarjene: Pragozd	Doplačilo za prevoz do pragozda (ne v zimskem času).
		1.–5. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠPP	Program za OŠPP	
		1.–5. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Kavka Livške Ravne 9 5222 Kobarid	57	vrtec	Program za vrtec	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Meje v nas in okoli nas	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Zamejski Slovenci v Benečiji	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Posočje in Benečija	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Prva svetovna vojna in življenje vojaka	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden športa: Padalstvo, rafting, kolesarjenje, pohodništvo, nordijska hoja	Doplačila za posamezne dejavnosti.
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Zimski športni teden: Tek in pohodništvo na smučeh, krpljanje, pležuhi, 'kavkatlon'	Vikend, teden, zima.
		5.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Družboslovna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Šola v naravi s teki na smučeh	Sezona tekov na smučeh: januar–februar.
		5.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Kranjska Gora Vitranška 9 4280 Kranjska Gora	65	7.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Živimo zdravo	
		7.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Naravna in kulturna dediščina Gornjesavske doline	Izjava se lahko le septembra, oktobra, maja in junija.
		7.–9. r. OŠ	Tematski teden: Redno se gibljem in skrbim za naravo	

Naslov	Maks. št.	Razred, skupina	Program	Posebne omejitve
		SŠ	Tematski teden: Z gibanjem do zdravja	
		5.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi in teki na smučeh	Sezona smučanja v Kranjski Gori, 19. 12.–17. 3. Doplačilo za smučarke karte in teke na smučeh.
		5.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Lipa Črmošnjice 27 8333 Semič	65	4.–5. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Obnovljivi viri energije	Le april, maj, junij, september in oktober.
		3.–5. r. OŠ	Tematski teden: Živimo zdravo – v naravo!	
		2.–5. r. OŠ	Tematski teden: Tehniški teden – žagam, brusim, zbijam	Le november, december, januar in februar.
		3.–4. r. OŠ	Tematski teden: Gozdne skrivnosti	Le april, maj, junij, september in oktober.
		2.–5. r. OŠ	Tematski teden: Ob Črmošnjičici in Divjem potoku – ob strugah dveh potokov	Le marec, april, maj, junij, september in oktober.
		4.–5. r. OŠ	Tematski teden: Aktiven življenjski slog	Manjše doplačilo za vstopnino na bazen, v konjeniški center in za trisedežnico SC Gače.
		6.–8. r. OŠ, SŠ	Vikend za nadarjene: Obnovljivi viri energije	Vikend – september, oktober, april, maj, junij.
		6.–8. r. OŠ	Vikend za nadarjene: Moj dom je bistri potok, rak koščak v Divjem potoku	Vikend – september, oktober, maj, junij.
		1.–5. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Enodnevni program	Le ponedeljek in petek dopoldan.
		SŠ	Program za SŠ	
		vrtec	Program za vrtce	
CŠOD OE Medved Medvedje Brdo 13 1373 Rovte	58	6.–9. r. OŠ	Tematski teden: Astronomija	Pet dni; november, marec.
		1.–5. r. OŠ	Tematski teden: Izidor ovčice pase	
		6.–9. r. OŠ	Program za nadarjene: Astronomija	Tri dni ali vikend; november, marec.
		1.–5. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠPP	Program za OŠPP	
		1.–5. r. OŠ	Enodnevni program	
		vrtec	Program za vrtce	
CŠOD OE Murska Sobota Tomšičeva ul. 15 9000 Murska Sobota	60	5.–9. r. OŠ	Družboslovna šola v naravi	
		3.–9. r. OŠ	Plavalna šola v naravi	Terme Radenci – vstopnina 4,6 € na udeleženca/dan.
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Življenje z Muro in ob Muri	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Športni teden v Prekmurju	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Orientacija	
		5. r. OŠ	Tematski teden: Priprava na kolesarski izpit	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Program za nadarjene: Mura – zlata reka	Tri dni ali vikend.
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Program za nadarjene: Raziskujmo Prekmurje s kolesom	Tri dni ali vikend.
		4.–9. r. OŠ	Enodnevni program	

Naslov	Maks. št.	Razred, skupina	Program	Posebne omejitve
CŠOD OE Peca Breg 13 2392 Mežica	65	4.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Disk golf – zdrav življenjski slog	
		6.–9. r. OŠ	Tematski teden: Mladi ekolog	
		6.–9. r. OŠ	Tematski teden: Za zdravje si je treba čas vzeti	
		7.–9. r. OŠ	Tematski teden: Kdor išče, ta najde – Pecakečing orientacija	
		7.–9. r. OŠ	Tematski teden: Geoteden	
		6.–9. r. OŠ	Program za nadarjene: Mladi ekolog	Tri dni ali vikend. Do 30 udeležencev.
		6.–9. r. OŠ	Program za nadarjene: Lepo je biti geolog	Tri dni ali vikend. Do 30 udeležencev.
		5.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		15.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi	Smučanje v Črni na Koroškem ali na avstrijski Peci, avtobusni prevoz do smučišča Črna na Koroškem 7 km; avstrijska Peca 20 km. Cena smučarskih kart: Črna na Koroškem 5 € na udeleženca/dopoldan, Peca v Avstriji 7 € na udeleženca/dopoldan.
		5.–9. r. OŠ	Program za OŠPP	Do 40 udeležencev.
		5.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Planica Rateče 167 4283 Rateče – Planica	61	5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Gornišvo	Izvede se celodnevna tura, celodnevni Tamar s plezanjem v naravni steni (v kolikor so razmere ugodne), za športne oddelke SŠ kolesarjenje do Mojstrane in ogled SPM (doplačilo).
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Nordijski teden v Planici	Zima: tečaj teka na smučeh s kepatlonom. Jesen in pomlad: nordijsko roljanje na terenskih rolgah, nordijsko hoja in zgodovina smučarskih skokov z ogledom NC Planica. Doplačilo tek na smučeh v tunelu NC.
		5.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi in teki na smučeh	Sezona smučanja v Kr. Gori in Planici, od 13.12. do finala FIS v skokih in poletih. Avtobusni prevoz do smučišča (v primeru smučanja v Kr. Gori) 7 km. Doplačilo dopoldanske smučarske karte.
		5.–9. r. OŠ	Šola v naravi s teki na smučeh	Doplačilo dnevne karte za tek na smučeh.
		1.–9. r. OŠ, vrtec	Enodnevni program	Tehniški dan, športni dan.
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Planinka Slivniško Pohorje 39 2208 Pohorje	56	4.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Orientacija	
		4.–9. r. OŠ	Tematski teden: Živimo zdravo	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Vikend za nadarjene: Orientacija	November, december.
		4.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		4.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		4.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi	Sezona smučanja na Pohorju, 13. 12.2021–25. 3.2022, avtobus 7 km; cena smučarske vozovnice od ponedeljka popoldne do petka cca 47 €/ udeleženca.
		4.–9. r. OŠPP	Program za OŠPP	
		4.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Prvine Dobrljevo 22 1413 Čemšenik	64	1.–5. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		1.–5. r. OŠ	Tematski teden: Mladi raziskovalec	
		1.–5. r. OŠ	Tematski teden: Mladi športnik	
		1.–5. r. OŠ	Tematski teden: Bilo je nekoč – časovni stroj	

Naslov	Maks. št.	Razred, skupina	Program	Posebne omejitve
CŠOD OE Radenci Gor. Radenci 1a 8342 Stari trg ob Kolpi		1.–5. r. OŠ	Tematski teden: Prvine v snegu	V zimskem času, ko je dovolj snega.
		6.–9. r. OŠ	Vikend za nadarjene: V tri krasne	
		1.–5. r. OŠ	Enodnevni program	
		1.–9. r. OŠPP	Program za OŠPP	
		vrtec	Program za vrtce	
	63	9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Kulturna dediščina Bele krajine	
		5.–8. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Spoznajmo Belo krajino	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Zimski športni teden na jugu	
		5.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Športni teden – malo po reki, cesti in travniku	
		8.–9. r. OŠ, SŠ	Program za nadarjene: Vode kala, potoka, reke	
		5.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠPP	Program za OŠPP	
		5.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Rak Rakov Škocjan 2 1380 Cerknica	53	5.–9. r. OŠ	Projektni teden: Doživetja v Rakovem Škocjanu	Brez IKT in telefonov.
		5. r. OŠ	Tematski teden: Raziskujmo kras	Teden ali vikend. Brez IKT in telefonov.
		5.–9. r. OŠ	Vikend za nadarjene: Raziskujem kras in Rakov Škocjan	Oktober, maj. Brez IKT in telefonov.
		5.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	Brez IKT in telefonov.
		5.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	Brez IKT in telefonov.
		5.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	Program po dogovoru in ob sodelovanju profesorjev SŠ.
CŠOD OE Soča Dijaška ulica 14 5220 Tolmin	75	5.–9. r. OŠ	Projektni teden: Reka Soča – vir življenja nekoč, danes, jutri	
		5.–9. r. OŠ	Tematski teden: Od Tolminskega grofa in puntarjev do zelenomodre doline adrenalinskih športov	Možna tudi vožnja z raftom – doplačilo 30 €.
		5.–9. r. OŠ	Tematski teden: Od korita do Korit	
		5.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Družboslovna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		5.–9. r. OŠ	Program za OŠPP	
		5.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Škorpigon Veliki Boč 31a 2353 Sveti Duh	63	1.–5. r. OŠ, vrtec	Projektni teden: Kmetija	
		2.–9. r. OŠ	Tematski teden: Za pogumne in drzne – zimski teden preživetja v naravi	
		2.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	Preko celega leta se lahko v program uvrsti jahanje.
		2.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		2.–9. r. OŠ	Jahalna šola v naravi	
		2.–9. r. OŠPP	Program za OŠPP	
		2.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		vrtec	Program za vrtce	
		SŠ	Program za SŠ	

Naslov	Maks. št.	Razred, skupina	Program	Posebne omejitve
CŠOD OE Štrk Spuhlja 34a 2250 Ptuj	59	4.–9. r. OŠ	Projektni teden: Voda – čudovita tekočina	
		4.–9. r. OŠ	Projektni teden: Sprehod skozi srednji vek	
		4.–9. r. OŠ	Projektni teden: Filmske delavnice	Vikend. Doplačilo 6 €/udeleženca zaradi stroškov zunanjih predavateljev.
		4.–5. r. OŠ	Tematski teden: Štrkove športne dejavnosti – priprava na kolesarski izpit in kolesarjenje	
		4.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Štrkove športne dejavnosti – kolesarjenje, orientacijski tek, kanuizem	Možnost opravljanja »barvnih vesel«.
		4.–9. r. OŠ, SŠ	Tematski teden: Štrkove nadstandardne športne dejavnosti: golf, boks, jadrnanje, jahanje	Doplačilo 5–6 €/udeleženca za posamezno dejavnost in po potrebi stroški avtobusnega prevoza 4 €/dan na udeleženca.
		4.–9. r. OŠ	Tematski teden: Kako lahko pomagam?	
		5.–9. r. OŠ	Tematski teden: Rimljan sem!	
		4.–9. r. OŠ	Program za nadarjene: Podjetništvo za mlade	Vikend, do 30 udeležencev.
		4.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		4.–9. r. OŠ	Družboslovna šola v naravi	
		4.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		4.–9. r. OŠ	Plavalna šola v naravi	V zimskih mesecih (november – marec) program plavanja izvaja šola skupaj z dvema učiteljema plavanja doma Štrk. Vstopnina je 8,5 € na udeleženca/dan in stroški prevoza.
		4.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Trilobit Javorniški Rovt 25 4270 Jesenice	58	4.–9. r. OŠ	Tematski teden: Voda od izvira do pipe	
		5.–9. r. OŠ	Tematski teden: Teden tehnike	
		4.–9. r. OŠ	Tematski teden: Teden preživetja v naravi	
		4.–9. r. OŠ	Tematski vikend: Kamnine in fosili	Vikend.
		5.–9. r. OŠ	Vikend za nadarjene: Kamnine in fosili	Vikend.
		4.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		4.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	
		4.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi in teki na smučeh	Sezona smučanja v Kranjski Gori, 19. 12.–17. 3. Avtobusni prevoz do smučišča Mojstrana 18 km, Kranjska Gora 30 km.
		4.–9. r. OŠ	Šola v naravi s teki na smučeh	Smučarski teki druga polovica februarja in v marcu.
		4.–9. r. OŠ	Enodnevni program	
		SŠ	Program za SŠ	
CŠOD OE Vojsko Vojsko 21 5280 Idrija	58	6.–9. r. OŠ, SŠ	Projektni teden: Spoznajmo in povežimo se	teden ali vikend
		4.–6. r. OŠ	Tematski teden: Od čipke do žlikrofov	Doplačilo za vstopnine (muzej, rudnik, partizanska tiskarna).
		7.–9. r. OŠ	Tematski teden: Šola v naravi z robotiko (Lego Mindstorms)	5 dni, november, december, marec.
		4.–9. r. OŠ	Program za nadarjene: Spoznajmo in povežimo se	Vikend, teden. November-april. Možna povezava s programom robotika.
		5.–9. r. OŠ	Program za nadarjene: Robotika z Lego Mindstorms	Vikend, teden. November-april. Možna povezava s programom Spoznajmo se.
		4.–9. r. OŠ	Naravoslovna šola v naravi	
		4.–9. r. OŠ	Športna šola v naravi	

Naslov	Maks. št.	Razred, skupina	Program	Posebne omejitve
		4.–9. r. OŠ	Smučarska šola v naravi in teki na smučeh	Smučišče je v neposredni bližini doma, 200 m. Sezona smučanja: januar – prva polovica marca.
		4.–9. r. OŠ	Šola v naravi s teki na smučeh	Smučarski teki v januarju in februarju. V bližini so dobro urejene tekaške proge.
		4.–9. r. OŠPP	Program za OŠPP	
		4.–9. r. OŠ	Enodnevni program	Ponedeljki in petki.
		1. I SŠ	Spoznavni program	3-dnevni, september, oktober.
		1.–4. I. SŠ	Program za SŠ	Športne, naravoslovne in družboslovne vsebine.

VAŠE MNENJE ŠTEJE

Šola v naravi je za marsikateriga otroka prva izkušnja samostojnega nekajdnevnega bivanja proč od njegove družine. Otroci v šoli v naravi poglobljajo socialne stike, se družijo z vrstniki in intenzivno spoznavajo novo okolje. Po naših spoznanjih in izkušnjah so za otroke nadvse pozitivna izkušnja, ki se je spominjajo celo življenje. Zato menimo, da bi je moral biti deležen prav vsak otrok.

Emir Jušič, ravnatelj, OŠ Nove Jarše

Najmočnejši vtis je naredilo prilagajanje predavatelja okoliščinam, predavateljevemu sodelovanju in sposobnosti zaznavanja potreb učencev, ilustrativnih sredstev, podatkov, dejstev in procesov, ki jih učenci ne doživljajo pri običajnem pouku.

mag. Igor Lipovšek, učitelj, OŠ Otočec

Domovi CŠOD nudijo enkratne možnosti za uresničevanje vsebin in dejavnosti iz učnih načrtov in LDN šole. Pretežno potekajo zunaj, zato učenci veliko časa preživijo v naravi. Domovi so na različnih lokacijah po vsej državi, tudi v krajih, ki jih ne obiščemo pogosto, in nudijo pestre programe družboslovja, naravoslovja, športnih dejavnosti in tako dalje. Naša šola eno od lokacij »uporablja« prav vsako leto. Sam domove CŠOD in delo v njih dobro poznam, saj se tudi kot ravnatelj aktivno udeležujem zimskih šol v naravi in poučujem smučanje oz. v dogovoru s sodelavci in učitelji CŠOD izvajam druge aktivnosti. Vsakič, ko si na razpisu izborimo namestitev v enem od domov CŠOD, ga po izvedeni šoli v naravi zapuščamo zadovoljni zaradi strokovnosti učiteljev in vodstva, saj nam pomagajo pri uresničevanju športnih in drugih vsebin, ki si jih lahko sami izberemo, pa tudi zaradi prijaznosti osebja. Za poučevanje smučanja in teka na smučeh nudijo tudi brezplačno izposojlo opreme, kar v današnjem času nedvomno šteje. V preteklih letih sem skoraj vsako poletje s športnim društvom gostoval v različnih domovih CŠOD in na ta način spoznaval lepote Slovenije.

Priporočam vam, da tudi vi »uporabite« usluge domov CŠOD.

Marko Primožič, ravnatelj, OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka

Šole izvajajo dneve dejavnosti in šolo v naravi na dva načina – samostojno in v domovih CŠOD. Zakaj se na vaši šoli odločate za šolo v naravi v domovih CŠOD? V čem vidite prednosti in posebnosti takšnega načina? Ali bi ga priporočili tudi drugim šolam in zakaj?

V domovih CŠOD ste v zadnjih letih močno napredovali. Razvili ste vrsto novih programov, poslužujete se novih pristopov, izvajate projektne/tematske tedne, programe za nadarjene, vikend tabore in v počitniškem obdobju tudi aktivne počitnice. Povečali ste tudi obseg športnih in naravoslovnih vsebin.

V zadnjem obdobju veliko govorimo o učenju v naravi oz. o učilnicah v naravi. Domovi CŠOD ste takšne »naravne« učilnice. Razpršeni ste po celotni Sloveniji, od morja preko predalpskega in alpskega sveta vse do panonskih ravnin. Vaši zaposleni in lokalni strokovnjaki nam razkažejo ter zanimivo in natančno predstavijo naravno, kulturno in zgodovinsko bogastvo predela Slovenije, kjer nas gostite tistih pet dni.

Vse to govori v prid CŠOD. Zato vsem šolam priporočam, da vas obišejo. Tudi tiste, ki dotlej teh dejavnosti niso izvajale pri vas, ampak same. Učitelji šol vsakokratnega lokalnega okolja nikoli ne bomo poznali tako dobro, kot ga poznajo v CŠOD zaposleni domačini. Zato našim učencem nikoli ne bomo mogli nuditi toliko, kot jim lahko ponudite vi. In tudi s stroškovnega vidika je šola v naravi v domovih CŠOD bistveno bolj ugodna, kot če bi jo organizirali sami.

Jure Grilc, ravnatelj, OŠ Vodice

CŠOD OE AJDA

58

Libeliška Gora 34
2372 Libeliče
02 878 40 51
031 607 566
ajda@csod.si

Značilnosti naravnega okolja

CŠOD OE Ajda leži na Libeliški Gori, v osrčju neokrnjene narave in koroških gozdov. Ob domu se razprostirajo površine, kjer se lahko ukvarjate s številnimi športnimi aktivnostmi, lahko pa preprosto uživate v razgledu na rodovitna libeliška polja, na del doline reke Drave ter na sosednje hribe in gore. Obdaja nas pokrajina, ki poleg treh dolin ob rekah obsega tri z gozdovi bogata pogorja: Pohorje, Kozjak in Strojna. Pod Črneško in Libeliško goro so obsežne terase Dobrave, Črneškega in Libeliškega polja. Dravograjsko jezero, ki je nastalo nad hidroelektrarno, je mednarodno pomembna ornitološka lokacija. V bližnji okolici so številne naravne znamenitosti in bogata kulturna dediščina. V okolici leži vas Libeliče, obmejno gručasto naselje ob robu Libeliškega polja pod Libeliško goro, ki ima status mednarodnega mejnega prehoda na slovensko-avstrijski meji. V vasi Libeliče je postavljenih več različnih zbirk: osrednja slovenska zbirka plebiscitnih dogodkov, kmečka zbirka, črna kuhinja, stara učilnica in znamenita kostnica iz 12. stoletja, ki si jih v okviru naših programov na željo šole lahko tudi ogledamo. Dejavnosti izvajamo tudi ob reki Dravi, kjer smo postavili čolnarno.

Usmeritev doma

V CŠOD OE Ajda želimo, da otroci z udeležbo v naših programih razvijajo ustvarjalnost, raziskovalnost, domišljijo, odgovornost, vrednote ter življenjske kompetence do sočloveka in okolja. V našem naboru so najrazličnejši **programi šole v naravi** za učence od 1. do 9. razreda OŠ, programi za **vrtnice in SŠ** ter različni **tematski tedni**. Za učence četrtih in petih razredov OŠ izvajamo tematski teden **Usposabljanje za vožnjo s kolesom »kolesarski izpit«**. Učenci opravijo praktično usposabljanje v dveh delih – v obliki usposabljanja na sprednostnem in prometnem poligonu ter s praktično vožnjo na prometnih površinah. Skozi program se učenci učijo pravilnega ravnanja v prometu ter pridobijo spretnosti in znanja za varno vožnjo s kolesom. Pod vodstvom učitelja koordinatorja, učiteljev praktičnih vsebin in policista opravijo tudi preverjanje in ocenjevanje znanja praktičnih sposobnosti (kolesarski izpit).

V CŠOD OE Ajda veliko pozornost namenjamo **programom prve pomoči**, predvsem praktičnemu delu učencev. Programi so namenjeni predvsem osnovnošolcem, po želji jih izvedemo

tudi za srednje šole. Razpisujemo dva tematska tedna prve pomoči: **Teden PP na Ajdi** ter **Zdravo in s celo glavo na izlete v naravo**. **Teden prve pomoči na Ajdi** je primeren za učence osmih razredov OŠ in vključuje različna področja PP, kot so splošni napotki za PP, transport ponesrečenca, oživljanje (TPO; AED), poškodbe kosti in sklepov, rane in krvavitve, toplotne poškodbe, zadušitve, ugriznine in piki itd.

Za učence od 4. do 9. razreda in za dijake SŠ izvajamo tematski teden **Zdravo in s celo glavo na izlete v naravo**, ki vključuje preventivne in varnostne ukrepe v povezavi s programom naravoslovja in športa, ukrepanje ob nevarnostih v živi in neživi naravi ter nudenje prve pomoči pri tipičnih poškodbah med izvajanjem športnih in naravoslovnih dejavnosti v naravi.

Učenci od 4. do 9. razreda OŠ se lahko udeležijo aktivnosti v okviru tematskega tedna **Živim zdravo**, ki ga izvajamo v dveh oblikah:

1. Zdrava prehrana in gibanje za zdravje in
2. Edini košček veselja, ki ga lahko popravim, sem jaz sam.

V tem tednu učenci spoznajo pomen gibanja in zdrave prehrane za zdravje, razvijajo pozitiven odnos do narave, prepoznajo čustva s pomočjo telesne dejavnosti v naravi, se učijo strpnosti in oblikujejo odnose do drugih preko skupnega odločanja.

V CŠOD OE Ajda izvajamo programe tudi za najmlajše. Vrtcem ponujamo pestre dejavnosti v naravi v okviru različnih tematskih tednov: **Medvedka je pičila čebela, Ali te poznam?, Čutila na preži, Ko žvrgolijo ptički**. Otroci s škratkom Mirkom, ki jim pripravlja najrazličnejše izzive, raziskujejo bližnjo okolico, opazujejo naravo z vsemi čutili, se spremenijo v gozdne detektive, gradijo hišice za škrate, izdelujejo čudežne preproge, igrajo igre, kurijo ognje itd.

V zimskih mesecih izvajamo **Teden smučanja** za učence od 4. do 9. razreda OŠ. Smučanje izvajamo na odličnem smučišču Bukovnik, ki je od nas oddaljeno približno 20 minut vožnje z avtobusom. Smučišče v dopoldanskem času obratuje samo za naše skupine otrok. Popestrili pa smo tudi ostalo programsko ponudbo v **zimskih mesecih** in pripravili nove zanimive vsebine: **hojo in tek s krpljami** kot del vsebin ŠVN za učence od 4. do 9. razreda OŠ in srednješolce, **zimske radosti – sankanje** za učence od 1. do 9. razreda OŠ in vrtnice. V ustaljeni ponudbi pozimi izvajamo **tek na smučeh** za učence od 5. do 9. razreda OŠ, **nordijsko hojo** za učence od 5.-9. razreda. Vsebine po želji vključimo tudi v tematske tedne. Vso potrebno opremo (razen za smučanje) zagotovimo na CŠOD OE Ajda.

V toplejših mesecih tedne ŠVN popestrimo z vsebino **s kanuji po Dravi** za učence od 5. do 9. razreda OŠ in SŠ.

Vabljeni, da v dobri družbi, v objemu prečudovite narave, daleč stran od mestnega vrveža vse to doživite z nami!

CŠOD OE Bohinj leži v alpski, ledeniško preoblikovani dolini, nedaleč stran od obale Bohinjskega jezera, v osrčju slovenskega alpskega sveta in Triglavskega narodnega parka. Nedaleč stran je smučišče Vogel, nekaj dlje slap Savica. Tudi Planšarski muzej v Stari Fužini ni daleč, do Bohinjske železnice v Bohinjski Bistrici pa se lahko zapeljemo s kolesi. V alpskem smučanju lahko uživamo tudi na drugih smučiščih, saj je blizu tudi smučišče v Srednji vasi (Senožeta) ali smučišče na Soriški planini.

Bohinjsko jezero z okolico je idealno okolje za spoznavanje vodnih ekosistemov, hkrati pa omogoča številne športne dejavnosti. Kulturnozgodovinske znamenitosti v okolici so izziv za raziskovanje družboslovnih značilnosti pokrajine, raznolikost načina življenja in raznolikosti dejavnosti človeka nekoč in danes pa so priložnost, da primerjamo življenje nekoč in danes. V okolici so tudi odlične možnosti za razvoj različnih športnih dejavnosti, kot so kolesarjenje, plezanje na naravni steni, nordijska hoja in druge.

V CŠOD OE Bohinj načrtovanje in izvajanje njegovih dejavnosti narekuje njegova lokacija. Alpski prostor s številnimi smučišči je idealen poligon za načrtovanje in izvajanje vsebin s področja zimskih športov. Najpomembnejši program, ki ga nudi dom, je zato program alpskega smučanja, ki se dopolnjuje z vsebinami teka na smučeh. Program se ves čas izpopolnjuje, dopolnjuje in posodablja, v zadnjem času pa razmišljamo tudi o uvedbi novih vsebin, ki bi program še popestrile, sploh učencem, ki že imajo dobro osnovno znanje. V zimskih mesecih (januar, februar, marec) tudi ne izvajamo drugih programov šole v naravi, razen čez vikende, ko programe izvajamo glede na zmožnosti in po dogovoru s šolami. V drugih letnih časih se vsebine različnih področij medsebojno dopolnjujejo in tvorijo tematsko in metodično pisan in zanimiv skupek vsebin.

Bohinjsko jezero in okolje Triglavskega narodnega parka sta idealen prostor za širok nabor vsebin s področja naravoslovja, bogata pokrajinska zgodovina in geografska raznolikost pa nudita priložnost za razvoj družboslovnih vsebin. Športne vsebine niso zgolj vsebine s področja športa, ampak hkrati tudi možnost za bolj pester in kakovosten način izvajanja vsebin s področja naravoslovja in družboslovja.

Udeležencem programov želimo zagotoviti pestre in zanimive vsebine, ki temeljijo tudi na širokem znanju učiteljev, ki ga redno dopolnjujejo in izpolnjujejo, ne le na lastnem, ampak tudi na drugih področjih. Programske vsebine tako izkoriščajo naravne možnosti, aktualno problematiko, družbene danosti ter širino in znanje izvajalcev. Šola v naravi je v prvi vrsti priložnost za učence, da se izkažejo na področjih, ki sicer v šoli niso na prvem mestu. Je tudi priložnost za učitelje, da spoznajo svoje učence v drugačnih situacijah, in priložnost za izvajalce, da preverijo aktualnost metod in vsebin, ki jih izvajajo. Šola v naravi je zato skupek številnih dejavnikov, ki tvorijo celoto. Zato je pomembno, da program skrbno načrtujemo in upoštevamo tudi, od kod učenci prihajajo učenci, kakšni so njihovi predznanje, zanimanja in želje, v kakšni skupnosti živijo in kako oddelki delujejo kot celota. Priprava in končna analiza sta zato nepogrešljiva dela izvedbe šole v naravi. Pomembno je, da vemo, kaj želimo s programom šole v naravi doseči, kakšni so naši cilji, ter da se znamo sproti prilagoditi, preusmeriti in razmišljati na način, da so udeleženci programov tisti, zaradi katerih ima šola v naravi svoj pravi smisel. Programska usmeritev mora zato biti vseskozi prilagodljiva, ne le znanju in zanimanju, temveč tudi času in prostoru. Pomembno vlogo v razvoju programov mora imeti sprotno spremljanje aktualnih dogodkov in usmeritev, ki splošno veljajo v razvoju šolskih programov.

Pomemben element naših programov je vzgojni učinek, za katerega je v »klasični šoli« pogosto premalo časa. Menimo, da je tudi vzgojni učinek v okviru programov šole v naravi njihov pomemben sestavni del, vedno pa mora temeljiti tudi na lastnem vzoru. Poleg tega pomembno vpliva na razvoj samostojnega udeleževanja in razmišljanja.

Poseben poudarek namenjamo socializaciji, druženju zunaj domačega okolja in prevzemanju odgovornosti. Menimo, da je socializacija znotraj šole v naravi njen zelo pomemben del.

Veselimo se poučevanja v najboljši učilnici, v naravi, in vašega obiska v Bohinju.

Doživljamo, raziskujemo, se učimo, izkušamo, utrjujemo in ponavljamo.

CŠOD OE BREŽENKA

66

Fiesa 80

6330 Piran

05 674 60 50

031 607 568

brezenka@csod.si

Usmeritev doma

V CŠOD OE Breženka diši po morju. Vonj in okus morja je čutiti v naravoslovnem, tematskem tednu, na vikendih za nadarjene in tudi med aktivnimi počitnicami. Program, ki ga ustvarjamo, je najbolj primeren za zadnjo triado osnovne šole. Rdeča nit našega programa je morje in vse, kar je povezano z njim. Skozi različne med seboj tesno prepletene vsebine, ki so usmerjene v medpredmetno povezovanje in izkustveno učenje, pridejo naši učenci do novih znanj in izkušenj. Dodobra spoznajo način življenja ob morju, morsko klimo, sredozemsko rastje in številna zaščitena območja. Velik pomen namenjamo tudi zdravemu načinu življenja, zato ves čas poudarjamo pomen gibanja in zdrave prehrane. Večina športnih vsebin je prav tako povezanih z morjem. Breženka in otroci ves čas dihaajo z morjem, ga okušajo in ga vonjajo. Morje doživljajo z vsemi čutili. Na koncu dneva tudi roke dišijo po morju.

Naša prijazna mediteranska klima omogoča, da izvajamo naše dejavnosti skozi celo leto. Seveda v toplih mesecih izvajamo »vodne« vsebine: supanje, vožnjo s kanujem, plavanje in najrazličnejše vodne igre, ki so učencem najbolj zanimive in všeč.

Ker dom Breženka leži tik ob zalivu v Fiesi, se večina dejavnosti odvija v okolici doma. Pot do Pirana je ena najlepših na slovenski obali, do zaščitene območja krajinskega parka v Strunjanu pa pelje razgibana gozdna pot. Z zaščitene območja skozi znani predor Parenčana pridemo v Portorož, ki je najbolj turistično mesto na slovenski obali.

Šole si lahko izberejo tudi vožnjo z ladjo, ki jih pripelje vse do osrčja Sečoveljskih solin.

Značilnosti okolice

Fiesa je manjši kraj na slovenski obali, ki leži v manjšem zalivu med Piranom in Strunjanom. Dom je skrit v klifno steno, ki je značilnost naše obale. Do prijaznega zaliva je le 200 m. Proti vzhodu nas pot pelje proti Strunjanu in enemu najlepših zalivov na slovenski obali, t. i. Mesečevemu zalivu. Tu je tudi najvišji flišni klif na Jadranu. Na slovenski obali imamo štiri zavarovana območja, ki neposredno varujejo tudi območja morja, in dve zavarovani območji, ki sta posredno povezani z morjem.

Največji sklenjen del ohranjene narave v dolžini 3,8 km je zavarovan kot Naravni rezervat Strunjan.

Iz Fiese proti zahodu nas pot pripelje v srednjeveško obmorsko mestece Piran, ki je stisnjeno v špičast rt Madona. Sprehajanje po ozkih uličicah z arhitekturnimi zanimivostmi bogatega mesteca pričara pravo srednjeveško življenje. Iz Fiese proti jugu pridemo do najbolj turističnega mesta, Portoroža. Trajnosti razvoj turizma je ena vsebin, ki jih nudimo učencem, da bi jim predstavili prednosti in pomanjkljivosti takšne oblike turizma.

Značilne vsebine

Med najbolj zanimivimi in predvsemokusnimi vsebinami je priprava školjk klapavic na buzaro. Učencem predstavimo enostaven recept in so školjke so hitro pripravljene za degustiranje. Velika večina učencev prvič okusi tako pripravljene školjke, ki so jih istega dne povsem sveže pripeljali z gojišča školjk v Strunjanu. V poletnih mesecih, ko se lahko kopamo v morju, je zadnjih morskimi športni hit vožnja s supom. Prvi stik s supom je nadvse zabaven in učenci hitro usvojijo vožnjo stoje, da se popeljejo po fieškem zalivu.

Ob pravi oseki je za učence izredno zanimivo tudi raziskovanje v delu zaliva. Raznorazne »živalice«, ki se ob premikanju kamnov zelo hitro skrijejo, so za učence izredno zanimive in poučne. Bolj podrobno iskanje planktona in drugih delcev morske vode pa pod mikroskopom še natančneje razkrije nepregledno bogastvo morskih širjav.

CŠOD OE BURJA

60

Seča 152
6320 Portorož
05 677 24 37
031 607 569
burja@csod.si

V Burjo greš, ker sanjaš morje.

V Burji si, da greš na morje.

V Burji si, da sam si morje in da širiš si obzorje.

CŠOD OE Burja stoji na grebenu polotoka Seča. Na severu seže razgled mimo Portoroža do Bernardina, preko Sečoveljskih solin ter školjčičišč gledamo na Piranski zaliv proti jugu. Obdajajo nas stoletne ciprese, ki poleti nudijo senco, pozimi pa so zave-tje pred mrzlo burjo.

Na zunanjih površinah so igrišče (košarka/mali nogomet/od-bojka), travnik z mini trim stezo, mize za namizni tenis ter mize in klopi v senci dreves. Imamo tudi pokrit bazen, ki je name-njen izključno učenju plavanja.

V času enotedenske dogodivščine učenec na nov način spo-zna sebe ter ožje in širše okolje, v katerem preživi šolo v na-ravi. Spozna sebe v odnosu do drugih ljudi, ki so z njim, in do narave, sošolce spozna na drugačen način. Seznani se z novi-mi načini učenja, sproščenim učenjem in kako celo z igro do znanja ter s sodelovalnim učenjem. Razvija empatijo v odnosu do drugih in do narave, krepi samostojnost in zaupanje v svo-je sposobnosti, zna odkriti in razviti nove veščine ter prestopi cono ugodja. Drzne si preizkusiti.

Veselo, igrivo, s pesmico: »Mi gremo pa v Burjo, se plavat na-učit...« V Burji **izvajamo 20-urni obvezni tečaj plavanja**, ki je namenjen učencem prve triade. Strokovna usposobljenost učiteljev plavanja (4 učitelji) in prilagojen bazen sta ključ do uspeha za vsakega učenca. Učne ure plavanja so prilagojene predznanju vsakega učenca. Njihov napredek spremljamo vsak dan, znanje plavanja pa na koncu nagradimo s priznanjem.

Strokovnost, prijaznost, spodbudno okolje so okoliščine, ki jih zagotavljamo in ki vodijo do izvrstne izvedbe programov v **projektnih tednih »Morje, ali te poznam« in »Zdrav ži-vljenjski slog« ter v naravoslovnih tednih**. Naravno okolje in

mestno okolje spoznavamo na najrazličnejše načine: peš, s ko-lesom, s kanujem in ladjo, s fotoaparatom in barvicami, z vsemi čutili, s srcem in z glavo. »Imamo morje, da razširiš si obzorje« – obmorska mesteca, morsko biologijo, zavarovana območja narave in varovanje okolja pa tudi obmorske rastline, morsko prehrano, turizem in šport.

CŠOD OE CERKNO

62

Bevkova 22
5282 Cerkno
031 755 572
cerkno@csod.si

CŠOD OE Cerkno se nahaja v bližini sotočja Cerknice in Zapoške v osrčju kraja Cerkno. V ozki dolini, ki jo obkrožajo širni gozdovi in sončne planote, nad katerimi se skrivnostno dvigajo razgledni vrhovi z razkošnimi pogledi. Svojevrsna pokrajina na **južnih obronkih Alp**, kjer se stikata **Primorska** in Gorenjska, v svetu davnih spominov, v naravi med zgodovinskimi in kulturnimi spomeniki ter raznoliko kulinarično ponudbo.

Programi v CŠOD OE Cerkno temeljijo na **spodbujanju celostnega učenja**, saj večina dejavnosti poteka v **manjših skupinah**. Učenje temelji na **raziskovanju oz. odkrivanju** in spoznavanju **soodvisnosti človeka in narave**. Pomemben poudarek namenjamo **sobivanju** v prijetno opremljenem domu. Naravne in kulturne znamenitosti so naše učno okolje (šolski vrt, EkoBrunarica, Bolnica Franja, cerkljanska Laufarija, Divje babe, čebelarstvo, sadjarstvo, kmečka opravila ...). **Plavalne** in

smučarske šole v naravi dopolnjujemo z ostalimi vsebinami s področja **naravoslovja** in **družboslovja**. Vsi programi se lahko medsebojno dopolnjujejo in nadgrajujejo.

V mesecih po novem letu in do pusta je na ogled izvirna tradicionalna cerkljanska **Laufarija**, poleti pa se lahko podamo v slikovito arheološko najdišče **Divja baba**, skrito nad dolino Idrijce, pod Šebreljsko planoto, kjer so v kraški jami v paleolit-skih plasteh našli **najstarejše glasbilo na svetu**, neandertal-čeva piščal.

Vsi, ki se v zimskih mesecih radi spuščate po belih strminah, se lahko podate po progah sodobno urejenega **Smučarskega centra Cerkno**. V poletnih mesecih pa se ustavite v partizanski **bolnici Franja** v soteski Pasice in v Zakojci, kjer vas nestrpno pričakuje domačija pisatelja **Franceta Bevka**.

Tematski teden: Sobivanje v različnosti	Program s poudarkom na družboslovnih vsebinah, ki so namenjene razumevanju pomena vključenosti v širšo skupnost. Učenci spoznavajo kulturne in naravne znamenitosti v okolici. Kombinacija gibanja v naravi in skupinskega dela, druženja. Dodatne vsebine (po izbiri šole): Cerkljanski muzej, obisk cerkljanske laufarije, Bolnica Franja, ogled vojaških utrdb, preizkus kmečkih opravil ...
Tematski teden: Trajnostno v 21. stoletje	Program temelji na spodbujanju celostnega učenja; udeleženci večino dejavnosti izvajajo v manjših skupinah. Učenje temelji na raziskovanju in spoznavanju vpliva človeka na spremembe v naravnem okolju. Naravne in kulturne znamenitosti služijo kot učno okolje (šolski vrt, EkoBrunarica, Bolnica Franja, čebelarstvo, sadjarstvo, spravilo drv ...).
Tematski teden: Živim v naravi	Odkrivanje narave, delo v majhnih skupinah, spoznavanje svojih telesnih sposobnosti in razvijanje timske dinamike. Hribovita narava med Alpami in Primorsko z raznovrstnostjo pripoveduje številne različne zgodbe (cerkljanski laufarji, leseni grad, kepa zlata pod zvonikom ...).
Vikend za nadarjene: Iščem se v gibu, besedi in igri	Učenci v enemu vikendu ustvarijo kratko gledališko predstavo in s pomočjo skrivnostne okolice skozi lastno interpretacijo razvijejo izvirne pripovedi.
Družboslovna šola v naravi	Spoznavanje kulturnih in naravnih znamenitosti. Delo v majhnih skupinah, poudarek na družboslovnih vsebinah.
Naravoslovna šola v naravi	Spoznavanje naravnih in kulturnih znamenitosti. Kombinacija programov Živim v naravi in Trajnostno v 21. stoletju.
Plavalna šola v naravi	September, oktober, december, marec, junij. Šola del programa izvaja s svojim osebjem v bazenu Hotela Cerkno. Zaposlena sta dva učitelja plavanja. Vstopnina je 3 evre na udeleženca/uro ali 7,5 evra na udeleženca/dan – cena se lahko spremeni.
Smučarska šola v naravi	Avtobusni prevoz 8 km, 20 minut. Šola del programa izvaja s svojim osebjem v Smučarskem centru Cerkno od 3. 1.–11. 3. 2022. Zaposlena dva učitelja smučanja.

ZAKAJ JE DOBRO BITI V ŠOLI V NARAVI 5 DNI

*Nabirali smo jih vseh pet dni.
Vsak dan vidiš nekaj novega.*

*Spakiral sem za 5 dni.
Za 5 dni se splača postaviti
tabor.*

*Za odkrivanje lepote narave si je
treba vzeti čas.*

*Še 5 dni je premalo za opazovanje
sprememb na nebu.*

ČŠOD OE ČEBELICA

57

Dolenja vas pri Čatežu 19
8212 Velika Loka
07 348 90 12
031 607 570
cebelica@csod.si

Ko se z Zaplaza zazremo proti **razigrani dolenski pokrajini**, srce zaigra ob neskončni lepoti, ki je bila in je še vedno vir in navdih umetnikom, romarjem in popotnikom. V daljavi nas pozdravljajo Gorjanci, Kum in Snežnik, bolj izkušeni opazovalci pa razširijo svoja obzorja tudi preko meja. Če preusmerimo pogled nekoliko bliže, nas pozdravijo dolenski griči, ki so glede na upodobitve likovnega samorastnika Viktorja Magyara – nekoč učitelja na Čatežu – kot narobe obrnjeni klobuki. In sredi narobe obrnjenih klobukov se nasmiha ČŠOD OE Čebelica, ki že dobrih 25 let v svoja nedrja sprejema učence z vseh koncev in krajev Slovenije. Vsem ostanejo v spominu prijazni ljudje, katerih dobrotljivost je v Popotovanju od Litije do Čateža pred dobrimi 160 leti opisal slovenski pisatelj Fran Levstik. In Levstikova pot je vsako leto na Martinovo pravi magnet za popotnike, ki se tudi ob kakšni drugi priložnosti radi sprehodijo po zanimivi, s številnimi redkimi drevesi poraščeni gozdni poti Zaplaške stezice. Na svoji poti ne morejo mimo romarske cerkve na Zaplazu, ki jo krasijo pisani vitraži in mozaik Marka Rupnika. Ta barvitost pokrajine in umetniških del se odraža tudi v pisanem programu, ki ga dom Čebelica nudi svojim obiskovalcem.

V našem domu nas obiščejo otroci od vrtcev do učencev petih razredov kot tudi nadarjeni učenci. V pestro pokrajino vpet dom ponuja **idealne možnosti za razvijanje raziskovalnega duha**, ki ga učenci krepijo z izvajanjem dejavnosti v gozdu, na travniku in ob potoku ter v bližnji in daljni okolici. Dejavnosti so zasnovane tako, da učenci nadgrajujejo svoje predhodno znanje, pridobljene raziskovalne spretnosti pa jim dajejo možnost za trajnostni **razvoj naravoslovnih kompetenc**. Velik poudarek namenjamo tudi čebelam, njihovi vlogi v naravi ter čebelarjenju in čebelarški tradiciji.

Naravoslovne dejavnosti se prepletajo s športom, s katerim učenci nadgrajujejo svoje **gibalne spretnosti** in sposobnosti

ter krepijo **vztrajnost in samozavest**. V toplejših dneh urijo svoje spretnosti na kolesu, se vzpenjajo po plezalni steni ali splezajo kar na drevo in se preskušajo v lokostrelstvu. Na Čatežu ne moremo mimo petanke, ene najbolj razširjenih iger s krogli na svetu. Petanko lahko igramo kadar koli, tudi pozimi! In če je zima darežljiva s snegom, ga izkoristimo za tek na smučeh, dričanje, valjanje in ustvarjanje na snegu.

Mozaik dejavnosti dopolnjujeta **orientacija in preživetje v naravi**, ko se učenci srečajo s temeljnimi znanji, ki jih potrebujejo za preživetje v naravi.

V program smo uvrstili tudi spoznavanje kulturne in etnološke dediščine. Ti kraji namreč skrivajo kar nekaj podob nekdanjega vsakdana, ki jih običajni popotnik zlahka prezre. Učencem pa nudijo enkratno možnost pogleda v preteklost in življenje nekoč, da lahko primerjajo življenje nekoč in danes.

Programom dajejo poseben pečat učitelji, ki svoje znanje širijo na izobraževanjih doma in v tujini, s čimer v vsebine vnašajo najnovejše smernice poučevanja v naravi.

Celotedenska šola v naravi (vsaj petdnevna) je priložnost za boljše medsebojno spoznavanje učencev, za druženje in navažanje na samostojnost. Najpomembnejši vidiki tovrstnega druženja so socializacija, dialog, strpnost in pobeg od elektronskih naprav. Zdravilo za odvisnost od elektronskih naprav naj bo narava. In narava naj bo navdih za ustvarjalnost, domišljijo ter razvoj umskih in telesnih sposobnosti. Kot je rekel Albert Einstein: »Poglej globoko v naravo in vse boš razumel bolje.«

CŠOD OE FARA

63

Fara 3
1336 Kostel
01 894 24 18
031 607 571
fara@csod.si

V neokrnjeni naravi na skrajnem jugu Slovenije, lučaj stran od mogočnega **grajskega kompleksa Kostel**, v neposredni bližini **reke Kolpe** deluje **CŠOD OE Fara**, ki nudi pestre programe za vrtčevske, osnovnošolske in srednješolske skupine. V naši ponudbi so tudi športni vikendi, ki jih predlagamo zlasti srednješolski populaciji. Pri nas obiskovalci nadgrajujejo svoja znanja ter se urijo v različnih veščinah in spretnostih, ki so obarvane tudi z adrenalinom.

Odločitvi za obisk našega doma botruje dejstvo, da se nahajamo v mirnem in čistem okolju doline reke Kolpe. Pokrajina, bogata s številnimi **rastlinskimi** in **živalskimi** vrstami, je zaradi **kraške narave** onemogočala gosto poselitve. **Majhne** kostelske **vasice** so **redko poseljene**, a kljub temu ohranjajo svoj značaj, piko na i pa dodajajo prijazni prebivalci z nenavadnim **narečjem**, ki priča o njihovi povezanosti s sosednjo Hrvaško. Razpolagamo z veliko naravnega in kulturnega bogastva. Skoraj nekakšni simboli naše neposredne okolice so **neokrnjeni gozdovi**, **slap Nežica**, **reka Kolpa** in **grad Kostel**.

Nudimo veliko različnih naravoslovnih, družboslovnih in športnih programov. Med njimi je posebnost, t. i. **zipline park**, ki omogoča, da se spustimo po jeklenici, dolgi kar 120 metrov. Tisti, ki radi poskrbijo za hitrejši utrip in so pogumnega srca, se lahko udeležijo aktivnosti v **adrenalinskem parku**, kjer na različnih orodjih spoznavajo meje svojih spretnosti in moči.

V domu Fara spodbujamo **zdrav življenjski slog**, saj se zavedamo, kako pomembno je da z gibanjem telo ohranjamo v dobri kondicijski pripravljenosti. Razširili smo ponudbo, v katero smo uvrstili tudi **nordijsko hojo**.

Naravne danosti nam omogočajo, da v domu Fara lahko ponudimo tudi **rafting**. Tako lahko spoznamo mirni tok reke Kolpe, a za manjšo ali večjo mero razburjenja poskrbijo nekatere njene brzice. Zelo priljubljeno je tudi raftanje, ki je na voljo od pomladanskih pa vse do jesenskih mesecev.

V vseh letnih časih je na voljo **plavanje v pokritem bazenu**, v zimskem času pa **drsanje in tek na smučeh**. A se moramo odpraviti v sosednjo Hrvaško. Če je dovolj snega, lahko tečemo na smučeh tudi v Fari.

Za šport in rekreacijo so na voljo tudi telovadnica, zunanji športni prostor in travnato igrišče.

V programski ponudbi imamo nekoliko bolj strokovno usmerjene **naravoslovne, družboslovne in športne tedne**.

Od učnih vsebin tradicionalno nudimo tudi t. i. **projektne tedne**, v njihovem okviru pa se lotevamo tem, povezanih s poznavanjem rjavega medveda, prebivalca kočevskih in kostelskih gozdov.

Tematski tedni vključujejo športne in adrenalinske dejavnosti, med drugim raftanje in dejavnosti v adrenalinskem parku.

Zgodovinsko najpomembnejši del naših krajev je **grad Kostel**, drugi največji grajski kompleks v Sloveniji. Poleg ogleda in vodstva po prenovljenem gradu je za učence (in druge obiskovalce) na voljo tudi vznemirljiva in napeta **igra grajskega pobega**.

V domu Fara ni nikoli dolgčas – ali gre za raftanje po Kolpi, lončarjenje, opazovanje zvezd, lokostrelstvo, plezanje po adrenalinskem parku, spuščanje po zipline parku, postavljanje bivakov in kurjenje ognja ali za obisk na ekološki kmetiji, peko kruha, iskanje medvedovih stopinj, raziskovanje potoka, plavanje, tek na smučeh, drsanje, odkrivanje gradu ali za slasten jabolčni zavitek, ki si ga privoščimo po kosilu. Pri nas je vedno lepo.

Dobrodošli.

Gorenje pri Zrečah 19
3214 Zreče
03 576 13 33
031 607 572
gorenje@csod.si

Že polnih 20 let vas v ČŠOD OE Gorenje pričakujemo prijazni in delovni ljudje z dobro in okusno hrano ter s kakovostnim programom.

ČŠOD OE Gorenje se nahaja na južni strani Pohorja, od koder sega pogled vse do Boča, Donačke gore, Ptujskega polja in Slemena nad Zagrebom, Kuma nad Trbovljami ter do Rogle na severu.

V našem domu vseskozi poudarjamo **stik z naravo brez uporabe sodobnih tehnologij**. Menimo, da je otrok današnjega časa vse preveč odvisen od najrazličnejših tehnoloških iznajdb, s čimer izgublja občutek za naravni ritem okolja, v katerem prebiva.

Naše dejavnosti so usmerjene predvsem na generacijo otrok od 5. do 9. razreda osnovne šole in na srednješolce.

Z spoznavanjem in izvajanjem različnih dejavnosti učenci naravo začnejo ceniti ter odprejo oči za opazovanje lokalnih in globalnih značilnosti okolja. Vse našete dejavnosti so povezane z učnimi načrti za osnovno in srednjo šolo, predvsem pa so vpete v njihov vsakdan.

Največ poudarka namenjamo tematskim tednom:

- Voda in življenje v vodi;
- Pohorski gozdovi;
- Uporabnost zdravilnih rastlin;
- Orientacija;
- Naravno gibanje;
- Socializacijske igre in timsko delo.

Vse naše jesenske in pomladanske dejavnosti poudarjajo **naravoslovje ali šport**, odvisno od izbire šole. Mednje vključujemo tudi **delavnice timskega dela** ter **socializacijskih veščin in iger**.

Od sredine decembra do začetka aprila potekajo **tečaji alpskega smučanja in smučarskih tekov za vse, ki ne smučajo**.

V letu 2016 je naš dom postal **MEPI točka**, kjer izvajamo tudi programe MEPI usposabljanja za otroke. MEPI je mednarodni program, ki otrokom omogoča, da osebno napredujejo na različnih področjih življenja: prostovoljstvu, veščinah, športu in odpravah. Za šole in mentorje organiziramo enodnevne ali večdnevne MEPI tabore, ki so v pomoč pri izpeljavi programa.

Program **sonaravno gibanje** smo letos nadgradili z **delavnicami za razvoj socialnih veščin, s socialnimi igrami in s timskim delom**. Udeleženci se bodo naučili pravilnega teka, skokov in preskokov, plezanja, dvigovanja in metanja bremen, ravnotežja, premikanja v vseh mogočih položajih telesa in zdravega ravsa. Omenjeno bomo skušali združiti z gibanjem v naravi in s premagovanjem ovir ter jim naredili zunanji svet bolj domač. Na delavnicah in z izvajanjem aktivnosti z razvojem socialnih veščin in povezovanja se bodo otroci povezali in razvili sodelovalne in povezovalne veščine, ki so velikega pomena za zdrav razvoj otrok in mladostnikov. V časih odtujevanja bodo udeležence ponovno povezali in jim omogočili, da si bodo zapomnili, kako so doživeli šolo v naravi.

Pripravljamo tudi vikend delavnice za nadarjene učence in učiteljem nudimo pomoč pri izvedbi programa za nadarjene učence.

Vsi zaposleni v domu Gorenje vas z veseljem pričakujemo in se veselimo sodelovanja z vami.

CŠOD OE JURČEK

68

Cesta na stadion 5

1330 Kočevje

01 893 10 30

031 607 573

jurcek@csod.si

CŠOD OE Jurček je neločljivo povezan z gozdom. Leži le streljaj od centra Kočevja, ob vznožju gozdnega pogorja Stojne. Pokrajina je znana po ohranjenih gozdovih, ki pokrivajo kar 90 % Kočevske. So neprecenljivo naravno bogastvo, ki nudi dom trem največjim evropskim zverem: rjavemu medvedu, sivemu volku in risu. Ohranjenih je šest pragozdov, pragozd Krokar pa je kot druga najpomembnejša naravna znamenitost Slovenije vpisan na Unescov seznam naravne dediščine. Kočevska je gozdni raj za ljubitelje pohodništva, kolesarjenja, gozdne fotografije ter raziskovanja flore in favne. Naravne znamenitosti se prepletajo s kulturno-zgodovinskimi spomeniki in tako Kočevska danes slovi kot pestra, edinstvena, skrivnostna in zelena gozdna pokrajina.

Rdeča nit programske usmeritve CŠOD OE Jurček so vsebine, povezane z naravnim bogastvom Kočevske. To so gozd, pragozd, kraška jama, kraško polje, divje živali, jezero in reka.

Na **Gozdni učni poti Rožni studenec** otroci gozdni prostor izkušensko doživijo kot najboljšo učilnico in igralnico. V **pragozdu Rajhenavski Rog** (45 minut vožnje z avtobusom) začutijo prvinskost in mogočnost dreves (objamejo najdebelejšo jelko Kraljico Roga) in dojamajo pomen varovanja pragozdov. Karizmatične **tri zveri (poudarek na rjavem medvedu) in druge gozdne živali** spoznavajo na zanimivih delavnicah, ko iščejo njihove sledi in prisotnosti znakov v naravi. V življenjskem prostoru **kraške jame** doživijo popolno temo, poimenujejo jamsko okrasje in iščejo jamske živali. Na **travniku** preko igre in preprostih iskalnih ključev spoznavajo travniške cvetlice in živali.

Z vsebinama **Varstvo okolja** ali **Eko igre** želimo otrokom z izkušenskim učenjem privzgojiti ravnanja za trajnostno varovanje narave.

Tudi pri **ustvarjalnih delavnicah iz naravnega materiala** uporabimo materiale iz gozda in utrjujemo pridobljeno znanje. **Preživetje v naravi** otroke spodbuja, da se preizkusijo v veščinah kurjenja ognja, delanja vozlov ter postavljanja šotorov in bivakov.

Naravoslovne vsebine izvajamo tudi v okviru **tehničnega dne**. Poimenovali smo jih na primer **Ptice pozimi** in **Mladi vremenoslovec** ter otroke spodbujajo, da pri katerih otroci samostojno izdelajo ptičjo krmilnico oziroma vetrnico.

Kulturno-zgodovinske posebnosti Kočevske otroci odkrivajo pri vsebini **Mesto Kočevje se predstavi**, lahko pa obiščejo tudi **Pokrajinski muzej Kočevje**, kjer pokukajo v življenje, kot je bilo nekoč.

Športne vsebine so pestre in tudi povezane z naravnim okoljem. Najbolj atraktivno je **čolnarjenje po reki Rinži**, ki otroke navduši. Program **Pohodništvo** poteka po slikoviti gozdni cesti do brunarice, kjer naredimo 8 km. Za bolj pogumne in vzdržljive je planinska pot do **gradu Fridrihštajn** z zgodbo o Frideriku in Veroniki pravo doživetje. V **orientaciji** se pomerijo v predelu državnega gozda s kontrolnimi točkami pri naravnih zanimivostih. Pri domu Jurček se pomerimo tudi v **lokostrelstvu, na kolesarskem poligonu in v elementarnih igrah**.

V zimskem času, ko je Kočevska običajno radodarno obdarjena s snegom, imajo prednost zimski športi, kot so **tek na smučeh, sankanje, drsanje na ledu in krpljanje**.

Naravoslovne, družboslovne in športne vsebine se med seboj dopolnjujejo in prepletajo, hkrati pa uresničujejo cilje učnih programov od vrtca do 5. razreda OŠ. Učitelji ne pozabljamo na pomembnost usklajenosti telesne in učne obremenitve otrok, zato smo med izvajanjem šole v naravi empatični in fleksibilni. Pomembno nam je, da se vsak otrok v Jurčku dobro počuti, zato smo pozorni na primerno komunikacijo in dobre medosebne odnose med otroki pa tudi med odraslimi.

CŠOD OE KAVKA

57

Livške Ravne 9
5222 Kobarid
05 384 40 20
031 607 574
kavka@csod.si

Nekje med Sočo in Benečijo v Italiji, med Tolminom in mejnim hribom Matajurjem na grebenu Kolovrata leži vasica Livške Ravne z domom Kavka. Livške Ravne nad Kobaridom nosijo ime po nekoliko večji vasi Livek, kjer naj bi bilo nekoč jezero. In najbrž manjše jezero ni bilo tam le v pripovedkah...

Popolnoma obnovljena stražnica je leta 1998 dobila novo poslanstvo. Odtlej je namenjena srečevanju mladine ter opazovanju in učenju v naravi. Tu, v domu Kavka, mladina resnično stopa z glavo v naravo. Daleč naokoli ni bolj primerne potrditve doživljanja narave in doživljanja lepote, ki nam jih še vedno nudi narava.

Med jutranjim pretegovanjem opazujemo, kako se nad Jadranskim morjem prebujata dan, med večernim zehanjem tik pred spanjem pa opazujemo migetanje milijonov lučk nad Vidmom (Udinami) in Padsko nižino.

Livške Ravne so odmaknjene od mestnega vrveža in vsega, kar prinaša naglica sedanjega časa. Odtisi zgodovine; čas Beneške republike, Tolminskega punta, prve svetovne vojne s soško fronto in druge svetovne vojne so vidni v bližnji in daljni okolici CŠOD Kavka. Poleg družboslovnih in športnih vsebin lahko začutimo tudi naravo v vsej svoji lepoti. Mladi in tudi malo manj mladi si vedno vzamejo čas za odkrivanje naravnih zakladov.

Program doma je zaradi izjemne lokacije usmerjen v družboslovne, naravoslovne in športne vsebine. V bližnji okolici doma

so **potok Perivnik, Kavkna jama, gozd in travniki**. Na **grebenu Kolovrata**, ki je le kratek sprehod stran, je urejen **muzej 1. svetovne vojne na prostem**. Od tam seže pogled na **Julijske Alpe, predalpski svet, dinarsko gorovje, Padsko nižino in Jadransko morje**.

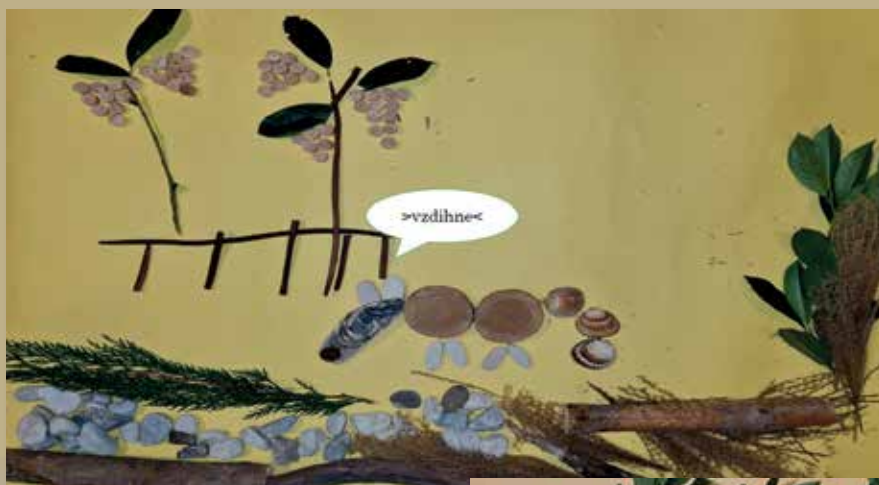
Bogata zgodovina okolice in lega tik ob italijanski meji nudita široko izbiro družboslovnih vsebin, pestra naravna raznolikost in biotska raznolikost pa tudi naravoslovnih in športnih. Ko pride zima in z njo sneg, ni lepšega kraja za vsakovrstne zimske radosti, ob katerih se veliko naučimo.

Zgodovinski kraj Kobarid je le nekaj kilometrov stran v dolini Soče. Obiščemo lahko **muzej 1. svetovne vojne, muzej Sirarstva, ribogojnico, mokrišče Kobariško blato, slap Kozjak, rojstno hišo pesnika Simona Gregorčiča in seveda smaragdno reko – Sočo**.

Obiščite nas in spoznali boste lepote kraja nad »Nebesi«, kjer vas pričakuje ekipa CŠOD OE Kavka.

LISICA IN GROZDJE

Lisico je mučila lakota, zato se je odpravila v bližnji vinograd. Bila je pozna jesen in lisici so se cedile sline ob pogledu na veje, ki so se šibile pod težkimi grozdi. Toda njeno veselje ni dolgo trajalo, kajti grozdi so bili previsoko in lisica jih ni dosegla. Nekajkrat se je vzpela na zadnje noge, toda naposled je morala priznati poraz. Odpravila se je iz vinograda in si govorila. »Naj grozdje obere kdor hoče. Zame je preveč zeleno in kislo. Tudi če mi ga prinesejo na pladnju, se ga ne dotaknem.«

NAUK: Lahko je zaničevati, česar ni mogoče dobiti.

Mentorica **Nataša Planinc, CŠOD**

Avtorica stripa:
Nika Jelenc, 7. b
OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

CŠOD OE KRANJSKA GORA

65

Vitranska 9
4280 Kranjska Gora
04 588 15 84
031 607 575
krgora@csod.si

CŠOD OE Kranjska Gora se nahaja v turističnem naselju Kranjska Gora, ki je znana po mednarodnih športnih prireditvah. Leži v Gornjesavski dolini s številnimi naravnih posebnostmi. Nad dolino se dvigajo zaobljena sončna pobočja Karavank, nasproti njih pa geološko mlade Julijske Alpe. Tu raste najstarejše drevo v Sloveniji ter uspevajo značilne rastline in živali, ki so se prilagodile zahtevnim razmeram okolja. Že v davni preteklosti je človek obiskoval na skrajnem severozahodu ležeč prelepi del današnje Slovenije. Od tedaj se tkejo zgodbe o velikanih, srčnih ljudeh, skritih zakladih narave in njenih varuhih. Ne smemo pozabiti niti na Kekca, Pehto, Kosobrina in ostale Vandotove junake. Ljubitelji dobre hrane pa nadvse cenijo tradicionalno kulinariko.

Usmeritev doma

Tri mesece v letu izvajamo športno **zimsko šolo v naravi**. Na tečajih alpskega smučanja učenci usvojijo osnovno smučarsko znanje ali ga nadgradijo. Seznanijo se s posebnostmi zimskega okolja, s pravili vedenja na smučišču in s tekom na smučeh.

V ostalih mesecih so v ospredju naravne lepote Gornjesavske doline in okolice ter lokalne posebnosti. Učenci in dijaki sodelujejo v **naravoslovni ali športni šoli v naravi**. Preko različnih programov obiščejo zavarovana območja Triglavskega narodnega parka, Naravnega rezervata Zelenci, Nature 2000 v Karavankah in določijo meje dopustnega vedenja v naravnem okolju. Hkrati raziščejo prilagoditve človeka na dano okolje in

njegove navade. Arhitektura tipične alpske kmečke hiše z muzejem omogoča primerjavo preteklega življenja z življenjem današnjih naseljencev. Zgodovina prve svetovne vojne, etnografija lokalnega okolja in mednarodne športne prireditve raziskujejo v **projektne tednu**. Učenci preko različnih aktivnosti odkrivajo **naravno in kulturno dediščino Gornjesavske doline** in spoznavajo pomen varovanja dediščine nasploh. Izsledke raziskav predstavijo v seminarski nalogi.

Učitelji spodbujamo zdravo življenje z različnimi oblikami gibanja. Učenci skozi tedenske dejavnosti v okviru **projekta Zdravo življenje** dokažejo pomen dobrega telesnega in duševnega zdravja. Samostojno raziskujejo aktiven način življenja ter se učijo, kako krepiti in ohranjati zdravje. Ugotovitve strnejo v seminarski nalogi. V okviru **tematskega tedna Z gibanjem do zdravja** preizkušajo svoje telesne sposobnosti in spoznavajo, da sta za celostno ravnanje človeka potrebna tudi duševna stabilnost in zdravje njihovega ožjega socialnega okolja. Pomen gorniške tradicije spoznajo dijaki na pohodih v sredogorju in visokogorju. Pri dejavnostih uporabljajo različne športne pripomočke ter razvijajo spretnosti in varno vedenje v naravi.

Redno se gibljem in skrbim za naravo je tematski teden za učence višjih razredov osnovne šole. S primerjavo njim znanih okolij in zavarovanih okolij spoznajo, da je zdrava narava predpogoj za zdravo življenje človeka. Raziščejo bonton, ki ga mora upoštevati vsak obiskovalec narave. Med telesnim naporom spremljajo svoje počutje in odzivanje telesa ter se učijo vztrajnosti.

Udeleženci vseh programov preko različnih aktivnosti na zabaven način odkrivajo značilnosti danega okolja, preizkušajo sposobnosti, pridobijo samozavest in sodelujejo.

ČSOD OE LIPA

65

Črmošnjice 27
8333 Semič
07 306 76 08
031 607 576
lipa@csod.si

V ČSOD OE Lipa v Beli krajini že 24 let nudimo kakovostna programa **Šola v naravi za učence od 1. do 5. razreda** ter **Vrtec v naravi**. Ob domu je veliko urejenih površin za dejavnosti na prostem (poligon Ujemi ravnotežje z otroško žičnico). Nepozabni so učni sprehod ob Divjem potoku, raziskovanje ob potoku in v gozdu, športne dejavnosti v naravi ter izdelovanje izdelkov v ustvarjalnih in tehničnih delavnicah. Na kuharskih delavni-

cah skupaj z učenci pripravljamo obroke. Glede na izbiro šole organiziramo ekskurzijo v Belo krajino ali pa se s sedežnico odpeljemo na vrh smučišča, ki nudi nepozabne razglede in aktivnosti.

Naslov posebnih tedenskih programov	Razred	Mesec Izvedbe	Kratek opis
Projektni teden: Obnovljivi viri energije	4., 5.	IV, V, VI, IX, X	Učenec sestavlja in preizkuša modele za izkoriščanje energije vode, sonca in vetra. Opravlja meritve, obdeluje podatke ter ugotavlja prednosti in pomanjkljivosti. Seznani se z novostmi in preizkuša pridobivanje elektrike z gorivnimi celicami in njihovo uporabo. Na sobnih kolesih proizvaja električno energijo, ki jo porabimo za dejavnosti v prostem času.
Tematski teden: Žagam, brusim, zbijam	2., 3., 4., 5.	I, II, XI, XII,	Učenec se preizkuša v tehničnih vsebinah. Samostojno, s pomočjo skice ali načrta, se uri v rokovanju z orodji in naredi izdelek (zabojček, ptičjo hišico, vetrnico, preprosto vozilo, prevesnico, gugalnico nihalko, leseno škatlico, motek ali model jermenskega gonila). Sestavlja modele vozil, klopotec, kolektor. Je športno aktiven v naravi.
Tematski teden: Gozdne skrivnosti	3., 4.	IV, V, VI, IX, X	Učenec poleg ekologije gozda, gibanja in orientacije v naravi doživlja gozd skozi ljudsko izročilo, pravljичni svet, besedno in likovno ustvarjanje.
Tematski teden: Ob Črmošnjici in Divjem potoku – ob strugah dveh potokov	3., 4., 5.	III, IV, V, VI, IX, X	Učenec spozna značilnosti tekočih voda – potoka. Potok doživlja in raziskuje življenje v potoku in ob njem, izvaja meritve, spušča splave in postavlja mlinčke, izdelava spominček in likovno ustvarja v naravi. Postavlja in preizkuša model hidroelektrarne. Spozna lehnjak. Je športno aktiven v naravi.
Tematski teden: Živimo zdravo – v naravo!	3., 4., 5.	I–XII	V teh modernih časih učenci izkusijo naravo na pristen način v različnih letnih časih in vremenskih situacijah. Ob potoku in v gozdu preživijo dan na prostem igrivo, izkustveno in poučno. Seznani se s preživetjem v naravi. Opravijo daljši pohod in izdelujejo stvari v naravi iz naravnih materialov. Sodelujejo pri pripravi obroka zunaj.
Tematski teden: Aktiven življenjski slog	4., 5.	I–XII	Učenec pridobi gibalne izkušnje preko različnih športnih dejavnosti glede na letni čas in jih pozneje vključuje v svoj zdrav življenjski slog. Načrtuje in spremlja svoje aktivnosti in dosežke ter ustrezno oblikuje prehranske navade (metoda zdravega krožnika, priprava zdravega obroka). Sodeluje pri pripravi obrokov zunaj. Uri se v ročnih spretnostih.
Vikend program za nadarjene: Obnovljivi viri energije	6.–8.	IV, V, VI, IX, X	Učenec raziskuje vrste energij, ki jih človek uporablja, jih razvrsti med obnovljive in neobnovljive. Preizkuša različne zbirke in modele za proizvodnjo obnovljivih virov energije. Določa ogljični odtis in vpliv na okolje pri proizvodnji električne energije.
Vikend program za planinske krožke: Planinski vikend	1.–9.	I–XII	Nudimo pomoč pri izvedbi planinskih vikendov. Črmošnjice so planinsko izhodišče za lahke označene poti na Mirno goro čez Gače (3 ure), čez Brezovico (3 ure), na vrh smučišča Gače (2 uri), na razgledne Stene (1,5 ure). Urejena je učna pot ob Divjem potoku. Delno označena je pohodna pot Po Črmošnjiški dolini. V letu 2020 je bila izdana planinska karta tega dela skupaj s PZS (1: 25.000).

CŠOD OE MEDVED

58

Medvedje Brdo 13
1373 Rovte
01 750 13 99
031 607 577
medved@csod.si

Usmeritev doma

CŠOD OE Medved nudi odlične možnosti za spoznavanje in doživljanje neokrnjene narave z vsemi čutili v vseh vremenskih pogojih skozi celotno leto. Program vključuje spoznavanje naravoslovnih, športnih in družboslovnih vsebin z različnimi didaktičnimi pristopi, ki omogočajo krepitev socializacije in medvrstniških odnosov.

Otroke navdušujemo nad lokalno tradicionalno hrano in jih usmerjamo k trajnostnemu ravnanju z okoljem. Želimo, da pridobijo nove izkušnje in spoznanja ter so bolj samostojni na poti k novim izzivom.

Doživljanje šole v naravi omogočamo otrokom od vrtca do zaključka osnovne šole. Za mlajše otroke smo pripravili pestre in zanimive naravoslovne, družboslovne in športne vsebine, ki se prepletajo. Pri starejših otrocih je vodilna tema astronomija.

Kolektiv CŠOD OE Medved z veseljem izvaja program šole v naravi, ker je drugačen od klasičnega pouka v šoli. Učenci se namreč izkažejo na drugih področjih, kot v šoli, učenci se med seboj spoznajo na drugačen način in tudi učitelji vidijo otroke v drugi luči. Učitelji doma Medved prilagajamo program glede na vremenske razmere, želje učiteljev in učencev, predhodno znanje in zanimanje učencev ter glede na trenutno dogajanje v okolici. Nobena šola v naravi ni enaka drugi! Res z veseljem opravljamo svoje poslanstvo, saj vemo, da so izkušnje doživetja šole v naravi izjemno pomembne in v človeku puščajo trajne sledi.

Značilnosti okolice

Dom Medved leži v osrednjeslovenski regiji, približno 15 km od Logatca, Idrije in Žirov. Je na nadmorski višini 800 m nad morjem na Medvedjem Brdu. Z vrha hriba se odpre pogled na polovico Slovenije. V bližnji okolici se nahajajo le cerkev svete Katarine in tri kmetije. V tem okolju otroci navdušeno raziskujejo po travnikih, gozdovih in potokih. Športni požitvi dneva služita večnamensko igrišče za odbojko, mali nogomet in košarko ter umetna plezalna stena.

Pozimi se najbolj veselimo teka na smučeh v okolici doma, saj otroci hitro usvojijo znanje, ki je potrebno za uživanje v vzponih in spustih čez drn in strn.

V okolici je le malo svetlobnega onesnaženja in tako je pri nas noč še vedno temna. Skrivnosti vesolja spoznamo tudi s teleskopom. Skozi solarni teleskop včasih vidimo celo sončeve izbruhe!

Pogled v vesolje skozi teleskop je res veličasten in pusti v učencu nepozabno izkušnjo za vse življenje.

Prenovili smo obstoječe programe in dejavnosti in za učence od 1. do 5. razreda pripravili nov program – tematski teden **Izidor ovčice pase**. Učenci bodo med izvajanjem programa spoznali in doživeli kmečko okolje Medvedjega Brda in življenje pastirjev. Seznanili se bodo z značilnimi šegami in navadami naših krajev. Živeli bodo življenje, kot so ga otroci v preteklosti. Ko je pastir pasel krave, je imel veliko časa za igro in veliko igrač. Igrač? Ja, storži, vejice, kamni so preproste igrače, če le pastir uporabi domišljijo ... štiri palice, pet kamnov in pet cvetov in že se igramo igro tri v vrsto.

Oktober, november ali marca, ko so noči dolge in predvidoma ne preveč hladne, so na sporedu **programi astronomije**, namenjeni učencem od 6. do 9. razreda. Obstoječim astronomskim delavnicam, na katerih opazujemo Sonce in nočno nebo, izdelujemo mednarodne vesoljske postaje, kamere obscure, osončja, planetarij, kozmični koledar, življenjski cikl zvezd in rakete ter spoznavamo program Stellarium, Luno in Lunine mene ter pripravljamo pice z ozvezdji, smo dodali še prenovljen astronomski orientacijski pohod, izdelavo dinamičnega modela osončja in spoznavanje navideznega gibanja Venere.

Doživetje šole v naravi je res nekaj posebnega. Veseli bomo, če jo bomo izkusili skupaj z vašimi učenci in učitelji v najboljši učilnici – naravi – na Medvedjem Brdu.

ZAKAJ JE DOBRO SPOZNATI VSE LOKACIJE

Kobariški štruklji so samo naša specialiteta.

Kje so pa mlini na Muri?

Odkrivamo tam, kjer sami ne bi iskali.

Poglejte, kaj smo našli! Človeške ribice pa ne najdete kjerkoli.

Katere gore so pred nami?

Slovenija je tako raznolika, da je v celem življenju ne bomo uspeli raziskati.

CŠOD OE MURSKA SOBOTA

60

Tomšičeva ul. 15

9000 Murska Sobota

msobota@csod.si

02 530 03 13

Usmeritev doma

CŠOD OE Murska Sobota se nahaja v mirnem, mestnem naselju, na samem obrobju mesta. Kljub temu izvajamo tudi naravoslovne vsebine, vendar prevladujejo družboslovne in številne športne vsebine, s poudarkom na plavalni šoli. Zato nas veliko slovenskih šol pozna po tem, da z našo pomočjo, kakovostno izvedejo petdnevni plavalni tečaj. Programi, ki jih izvajamo pri nas, so primerni predvsem za učenke in učence druge in tretje triade OŠ. V družboslovno-naravoslovnih tednih skušamo gostujočim učenkam in učencem ustvariti pogoje, da doživijo utrip Prekmurja, kot so ga poznali nekdaj in kot ga poznamo danes. Tiste najbolj radovedne popeljemo tudi na Goričko, kjer lahko ob odkrivanju geološke zgodovine v globinah skritih zakladov doživijo izbruh vulkana, ki je nekoč davno deloval v teh krajih.

Značilnosti okolice

S kolesi ali peš obiščemo številne zanimivosti, povezane z bogato naravno, družbeno, tehnično, kulturno in kulinarčno dediščino Prekmurja. Nekaj tega doživijo tudi v našem domu ob sprostitevni dejavnostih, ko se naučijo »gučati«, plesati in kuhati po prekmursko ali naredijo spominek iz krep papirja. Domov se učenke in učenci vračajo s številnimi novimi spoznanji, polni lepih spominov na doživetja pri nas. Med številnimi novimi spoznanji so tudi tista, kako meljejo moko v mlinu na Muri, kdo so bili bujraši, kako iz lanu izdelamo platno, kakšni so občutki pri vožnji z brodom in kako so včasih v reki izpirali zlato.

Tudi pri nas se učenci lahko preizkusijo v izpiranju zlata ob reki Muri in najbolj vztrajni si za spomin odnesejo tudi košček pravega zlata, ki so ga z malo vztrajnosti, sami našli v reki!

CŠOD OE PECA

65

Breg 13
2392 Mežica
02 823 61 84
031 342 901
peca@csod.si

***V osrčju Koroške,
v kraljestvu Kralja Matjaža
in deželi Bergmandelca
oživijo pravljice in legende.
V naravi, sredi zelenih gozdov,
domišljija dobi krila.***

Aktivne pustolovščine raziskovanja narave v CŠOD OE Peca vas popeljejo na vznemirljiva doživetja, ki učence povezujejo, spodbujajo občutek solidarnosti in pripadnosti skupini ter vplivajo na razvoj ustvarjalnosti.

Učence popeljemo na gozdno avanturo, kjer na motorični poti v **pustolovskem parku** preizkusijo svoje spretnosti in iznajdljivost pri premagovanju ovir, mrež, vrvi, spustov in še veliko več.

Zdrav življenjski slog učencem omogoča igra »**DISK GOLF**«, ki poteka v neokrnjeni naravi v bližnjem gozdu in na travniku.

Nepozabna pustolovščina s skupinskim reševanjem orientacijskih nalog je vsebina »**Kdor išče, ta najde – pecakečing orientacija**«. Gre za pravi pravcati lov na zaklade, pri katerem s kombinacijo orientacijskih tehničnih pripomočkov (zemljevida, kompasa in GPS-naprave hkrati) vodimo udeležence do zanimivih ugank, preizkušenj in skritih predmetov.

Pustolovščine na domu Peca dopolnjujejo vsebine Nogometni biljard, Kamišibaj, Kanuizem na reki Dravi, Trakohodec (poligon »slack line«) itd.

V osrčju Geoparka Karavanke učence popeljemo na zanimiva **GEODOŽIVETJA**. Z vlakom obiščemo rudnik ali z gorskimi kolesi kolesarimo po ozkih transportnih ter raziskovalnih rovih pod površjem gore Pece in doživimo edinstveno svetovno pustolovščino. Z aplikacijo **CŠOD Misija** raziskujemo številne učne poti: Geološko pohodno učno pot, Po sledih mežiških knapov, Trim pot Kralja Matjaža, Športno igro Disk golf in Na-

ravoslovno učno pot. Za popularizacijo geologije med šolsko mladino izvajamo številne **geološke delavnice**.

V vrsti dejavnosti **ZAČUTIMO NARAVO** se učenci seznanijo z izzivi, kako naravo slišati, videti, okušati, vonjati in spoznavati. **MLADI EKOLOG** je naslov tematskega tedna, v katerem učenci na zanimiv način spoznajo, kako lahko prav vsak z majhnimi dejanji prispeva k varovanju okolja.

Zima je čas za zimske dejavnosti. **ŠOLO ALPSKEGA SMUČANJA** izvajamo na dveh smučiščih: smučišču Črna na Koroškem, od koder prihaja naša odlična smučarka Tina Maze, in na visokogorskem smučišču Petzen v Avstriji. Pred domom pa potekajo **HOJA IN TEK NA SMUČEH, KRPLJANJE IN SANKANJE**.

Prave pustolovščine pa ni brez okusne in zdrave hrane. Učenci si sami pripravijo obrok. **KNAPOVŠKA KOŠTA** in »**DOBROTE IZ NARAVE – DIVJA KOŠTA**« sta vsebini, s katerima skušamo dvigniti kulturo prehranjevanja mladostnikov in spodbudno vplivati na njihovo sprejemanje zdrave prehrane.

CŠOD OE Peca vas vabi na nepozabne pustolovščine v naravi.

ČSOD OE PLANICA

Rateče 167

4283 Rateče – Planica

051 634 697

planica@csod.si

61

V Planici teče že 16. leto delovanja naše organizacijske enote. V vseh teh letih smo se trudili, da bi za učence in dijake pripravili čim bolj zanimive in poučne dejavnosti. Ker se nahajamo v Nordijskem centru Planica, v neposredni bližini Triglavskega narodnega parka, stičišča treh držav na skrajnem severozahodu države in naravnega rezervata Zelenci, smo pripravili zanimive dejavnosti na teme, ki se ponujajo.

V okviru tematskega tedna **Gornišтво** se učenci spoznajo z zgodovino gornišтва na Slovenskem in vlogo gornišтва pri ohranjanju narodne zavesti. Podajo se na različne pohode, plezajo po naravni ali umetni steni, spoznajo stare tehnike varovanja in spuščanja ob vrvi in podobno. Priporočamo tudi obisk Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani.

Nordijski teden vključuje nordijsko rolkanje na terenskih rolkah – skike, nordijsko hojo, ogled Nordijskega centra z zgodovino smučarskih skokov in poletov ter druge športne, naravoslovne in družboslovne dejavnosti. V primeru dežja lahko tečemo v snežnem tunelu NC Planica. Povzpemo se tudi na drugo največjo letalnico na svetu – letalnico bratov Gorišek.

Od sredine decembra do začetka aprila potekajo tudi druge vsebine – tečaj teka na smučeh s kepatlonom, ogled Nordijskega centra, krpljanje in druge zimske dejavnosti za popestritev.

Zimski športni teden je namenjen predvsem alpskemu smučanju ali teku na smučeh. Lokacija za izvedbo teka in smučanja je enkratna, saj so vsakodnevno izvrstno urejene tekaške proge dobesedno pred našimi vrati, prav tako tudi smučišče Slatna, ki je primerno za vse, ki se alpskega smučanja šele učijo. Boljše smučarje odpeljemo v 7 km oddaljeno Kranjsko Goro ali 5 km oddaljen Podkoren.

Športna šola v naravi je preplet športnih, naravoslovnih in družboslovnih vsebin. Učenci ob pomoči učiteljev med drugim pripravijo tudi en obrok zunaj, v naravi. Okolico doživljamo med pohodi, kolesarjenjem, plezanjem, terenskim rolkanjem, orientiranjem in raziskovanjem. Tako hkrati doživljamo neokrnjeno naravo in se športno udejstvujemo ob opazovanju športnikov, ki prihajajo v Olimpijski športni center oz. trenirajo na istem prostoru, kjer izvajamo vsebine.

Pri vseh vsebinah posebej spodbujamo socializacijo in medsebojno sodelovanje.

Ker otroci vse več časa preživijo pred računalniki, televizijo ali z mobilnim telefonom, si želimo, da bi se vsaj en teden bolj posvetili športu. Izklopijo naj tehnične naprave ter raje spoznajo lepote narave in občutijo ponos in zadovoljstvo ob osvajanju vrhov. Prekolesarijo naj kakšen kilometer več, kot mislijo, da zmorejo. Gibanje in sprostitev v naravi sta namreč ključna dejavnika dobrega počutja. Vse to lahko storimo in se zraven še kaj novega naučimo.

Vabimo vas, da nas obiščete in preživite z nami poučen in pester teden, ki se ga boste radi spominjali.

ČŠOD OE PLANINKA

56

Slivniško Pohorje 39
2208 Pohorje
02 603 24 21
031 607 578
planinka@csod.si

Na Pohorju, kjer ne najdemo niti visokih niti izrazitih vrhov in še manj ostrih grebenov, se na severovzhodnem delu, 890 m nad morjem, nahaja **ČŠOD OE Planinka**. Z doma, ki je obdan z mogočnimi bukovimi drevesi in je odmaknjen od mestnega vrveža, se odpira prekrasen pogled na Dravsko in Ptujsko polje, Slovenske gorice, Boč in Donačko goro. Pohorje je **naravna oaza** s širnimi gozdovi, pragozdom Šumikom, jasami in pašniki ter z neokrnjeno pohorsko vodo, slapovi in šotnimi barji z jezerci. Tu živijo številne dragocene živalske in rastlinske vrste. Pohorje je pravi raj za ljubitelje pohodništva, kolesarjenja in drugih športnih aktivnosti, pa tudi za raziskovalce rastlinstva in živalstva.

V ta naravni biser smo vpeli programe, s katerimi skušamo otroke navdušiti tako za raziskovanje in spoznavanje narave, kot tudi za športne aktivnosti v naravnem okolju.

V spomladanskih in jesenskih mesecih spodbujamo predvsem **AKTIVNO RAZISKOVANJE NARAVE**. Raznolike dejavnosti potekajo v gozdovih, ob potokih ali na pohorskih fratah. V okviru naravoslovnih vsebin si prizadevamo, da otroci naravo spoznajo in začutijo celostno. Ker je Pohorje edino vulkansko pogorje v Sloveniji, v okviru geoloških vsebin skozi različne dejavnosti skrbimo za popularizacijo geologije med šolsko mladino. S kolesi ali peš spoznavamo tudi bolj oddaljene pohorske zanimivosti.

Otroci uživajo ob igranju **bejžbola**, izvajajo različne spretnosti na **rolerjih**, iščejo zavetišče v **bivakih**, ki so jih postavili sami, ter ob večerih s prostim očesom ali teleskopom opazujejo nočno nebo. V prostem času zelo radi igrajo igri Štr-bunk ali Paeyball.

Na ploščadi pod domom se nahaja **PUSTOLOVSKI PARK**, v katerem učence popeljemo na vznemirljivo avanturo premagovanja različnih mrež, vrvi in drugih ovir. Med višinskimi preprekami učenci dobijo priložnost, da preizkusijo iznajdljivost, strpnost, spretnost in druge vrline.

Ker je v bližini našega doma tudi prestolnica Štajerske, učence v okviru vsebine **Toti Maribor** popeljemo po ulicah našega prelepega mesta.

Zimski meseci so čas zimskih aktivnosti in radosti na snegu. Na smučiščih Mariborskega Pohorja izvajamo **ŠOLO ALPSKEGA SMUČANJA**, če je zima radodarna s snegom, pa popoldneve radi preživimo na **tekaških smučeh ali krpljah** na zasneženih travnatih površinah ob domu.

V tematskem tednu **ŽIVIMO ZDRAVO** poudarjamo in pojašnjujemo, da sta zdravje in z njim povezana kakovost življenja izredno pomembna za razvoj in napredek celotne družbe. Naš cilj je pritegniti čim več otrok in mladostnikov k aktivni skrbi in sprejemanju odgovornosti za lastno zdravje, torej k odločitvi za zdrav življenjski slog.

V **projektne tednu ali vikendu (tudi za nadarjene učence)** **ORIENTACIJA** učencem pojasnimo osnove orientacije, omenjene vsebine pa vpenjamo tudi v druge naše programe šole v naravi. Prednost šole v naravi je, da se praviloma dogaja v naravi. In prav narava je najbolj primeren prostor za učenje orientacije. Dejavnosti v zvezi z orientacijo so tesno povezane tudi z drugimi učnimi predmeti, zato posebej poudarjamo medpredmetno povezovanje.

LAČNA VEVERICA

Mentorica **Nataša Planinc, CŠOD**

Avtor stripa:
Bine Berčič, 7.d
OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

CŠOD OE PRVINE

64

Dobrljevo 22
1413 Čemšenik
08 205 88 80
041 410 720
prvine@csod.si

Značilnosti okolice

Na novo odprti dom CŠOD OE Prvine leži v Zasavju. Pokrajina leži v osrčju Slovenije, ob srednjem toku reke Save in je obkrožena s številnimi vrhovi, ki jim kraljuje »zasavski Triglav« – Kum. Zasavje ponuja tudi številne priložnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Pohodništvo v krajinskih parkih, turno-kolesarske poti, spusti po reki Savi, rudarski muzeji in tehniška dediščina so le nekatere izmed njih.

Dom Prvine sprejema obiske v vseh letnih časih, posebej čarobno pa je spomladi, ko se bližnji travniki odenejo v pisane, rožnate barve.

Usmeritev doma

Program doma Prvine je namenjen predvsem mlajšim otrokom, v katerih bi radi prebudili radovednost z odkrivanjem skritih koticov narave, možnosti za igro in delo, ki jih nudi naravno okolje, ter v njih spodbudili ustvarjalnost in preprostost življenja, ki se dandanašnji v poplavi materialne propagande vse bolj izgublja. Zaradi odmaknjenosti doma od »hitečega« modernega sveta, se otroci umirijo, sprostijo, a vseeno medsebojno povežejo v iskanju znanja in zabave.

V tedenskih športnih programih spoznavamo igre in raznovrstne dejavnosti, ki so plod otroške domišljije in ustvarjalnosti. Poslužujejo se naravnih pripomočkov, saj je igrišče narava in smiselno je, da njene danosti izkoristimo sebi v prid. Tudi na drevesa plezamo in se s skiroji vozimo čez drn in strn.

Kot mladi raziskovalci se poglobimo v rastlinstvo in živalstvo bližnje okolice, iščemo živalske sledi, opazujemo vreme, pri-

sluhujemo drevesom in iščemo geometrijske oblike, ki jih skriva narava.

Podamo se tudi v preteklost, saj je bilo v bližnji okolici Prvin dogajanje v srednjeveškem času zelo živahno, o čemer pričajo tudi ostanki gradu Gamberk. Velik pečat je pustilo rudarstvo 19. stoletja, danes pa tradicijo oblikuje kulinarčna ponudba na bližnjih Trojanah.

V CŠOD OE Radenci učenci aktivno in **celostno doživljajo Belo krajino**, njene značilnosti, posebnosti, tradicijo in naravne lepote. Naravoslovje prepletamo s tradicijo in kulturno dediščino ter za popestritev izvajamo športne dejavnosti.

Bogata kulturna dediščina Bele krajine se odraža tudi v vsebinah našega doma. Učenci se aktivno, praktično in samostojno preizkusijo v značilnih tradicionalnih domačih obrtéh. Tako izdelujejo belokranjsko pisanico in vezenino, spečejo belokranjsko pogačo in zaplešejo belokranjske ljudske ples.

Dom je umeščen v odmaknjeno vasico z močno prisotno tradicionalno arhitekturo. Učenci spoznajo tipično belokranjsko vrhhlevno hišo s spremljevalnimi objekti in tudi bogato sakralno dediščino območja, ki v večini sodi v zavarovan Krajinski park Kolpa. Park je dobil ime po najpomembnejši naravni znamenitosti, mejni kraški reki Kolpi, ki teče v neposredni bližini doma. Reka ponuja neizmerne možnosti raziskovanja in aktivnega doživljanja njenih danosti in lepote. V njenih plitvinah učenci spoznavajo bogato biotsko pestrost in fizikalno-

-kemijske značilnosti vode, globlji odseki pa so kot nalašč za športne aktivnosti (kanuizem, kajak, raft, supanje), ki jih popestrimo tudi z adrenalinskimi spusti čez jezove, ki so nekoč vodo usmerjali na mlin. Čistost in primerna temperatura vode v toplejšem delu leta učencem nudita obilo užitkov pri plavanju, kopanju in čofotanju.

V kanjon oblikovana dolina reke Kolpe nudi še številne druge možnosti za šport, kot so pohodništvo in nordijska hoja, kolesarjenje, tek na smučeh. Učenci se lahko preizkusijo tudi v veščinah preživetja v naravi. V naravnem kraškem okolju spoznajo naravoslovne metode raziskovalnega dela ter ozavestijo in ponotranjijo pomen njegovega varovanja in ohranjanja ter tako tudi delujejo.

Učenci se pri nas naučijo tudi vsakodnevnih življenjskih veščin, doživijo izkušnjo sobivanja, prilagajanja in skupinskega dela, se učijo družbeno sprejemljive komunikacije in vseskozi trajnostno ravnanje.

CŠOD OE RAK

53

Rakov Škocjan 2
1380 Cerknica
01 709 3461
031 607 579
rak@csod.si

CŠOD OE Rak se nahaja v Rakovem Škocjanu, sredi notranjskih dinarsko-kraških gozdov, tik ob vznožju Javornikov – kraške planote, ki je najobsežnejše območje Dinarskega krasa. Rakov Škocjan je tudi posebno območje z visoko naravovarstveno vrednostjo in je eno prvih širših zavarovanih območij v Sloveniji. Gozd, kraški pojavi, Cerkniško jezero, reka Rak in številni kraški izviri so rdeča nit programa našega doma. Bogato okolje in načrtovanje posameznih dejavnosti zagotavljata visoko stopnjo medpredmetnosti.

Učenke in učenci med bivanjem pri nas veliko časa preživijo v neposrednem stiku z naravo. V naravi se namreč odvijajo prav vse naše dejavnosti – tako dejavnosti, povezane z doseganjem učnih ciljev, kot tudi prostočasne. Otrokom želimo skozi doživljanje, raziskovanje in čutenje naravo čim bolj približati, da bi jo tudi razumeli. Pomagamo jim pri premagovanju izzivov, preseganju strahov, s čimer prispevamo k njihovi osebni rasti, samopodobi in graditvi odgovornosti. Samozavestno lahko vsakomur zagotovimo, do bo odšel domov bogatejši za marsikatero doživetje in izkušnjo.

Imamo izjemno okolje in smo odmaknjeni od civilizacije. Vsakdan otrok in nas vseh je vse hitrejši in odmaknjen od nas samih ter tudi od drugih ljudi in narave. To je tudi razlog za našo odločitev, da bomo po najboljših zmožnostih postali dom brez elektronike in potrošništva. Zato vas vabimo, da se z nami »odklopite« in pogled z ekrana preusmerite na zelene jelovo-bukove gozdove, travnike, naravne mostove, kraške izvire, reko sedmerih imen, izvirne in ponorne jame, brezna, udornice, kraško polje ter tamkajšnje »prebivalstvo« – rastline in živali.

Vabimo vas, da se z nami podate na sprehod, sedete v kanu ali na kolo, splezate po naravni steni, se spustite po vrtni žičnici in za orientacijo uporabite kompas. Naučili vas bomo, kako spečete slastne buhteljne, se morda naučite kakšne nove igre, zakurite ogenj in zvečer ob njem besede izgovorite in jih zapojete, namesto da bi jih odtipkali v mobilne naprave.

Morda še en razlog, ki ga pogosto slišimo, tako od tistih, ki nas že dolgo poznajo, kot tudi tistih, ki nas obiščejo prvič: »Poleg čudovite narave, raznolikega in zanimivega programa ter okusne hrane so na nas najmočnejši vtis naredili predani in prizadevni učitelji ter pozitivna energija, prijaznost in domačnost celotne ekipe.«

Dobrodošli!

ZAKAJ JE ZIMA ZANIMIVA

S krplji lahko pridemo kamorkoli.

Zima ni čas počitka – je čas iger!

Narava pokaže nekatere posebnosti samo pozimi.

Pozimi so razgledi lahko še lepši.

Zima je pomemben del naravnega cikla.

Tudi pozimi opazujemo nebo.

CŠOD OE SOČA

75

Dijaška ulica 14
5220 Tolmin
05 380 19 00
031 607 580
soca@csod.si

Smaragdna reka Soča s pritoki in okoliška neokrnjena narava vas vabita na obisk

CŠOD OE Soča s svojo lego na obrobju Tolmina, blizu sotočja Tolminke in Soče, ponuja bogate možnosti na naravoslovnem, športnem in družboslovnem področju v vseh letnih časih.

Pri nas poudarjamo **naravoslovje**, saj smaragdna reka Soča s pritoki in okoliška neokrnjena narava omogočata raznolik izbor številnih dejavnosti (ekologija, čistilna naprava, ribogojnica, življenje v vodi itd.). Naš program se odvija na področju najlepših naravnih znamenitosti v tem delu Slovenije: **Tolminska korita**, ki so najnižja in najlepša vstopna točka v **Triglavski narodni park**, **sotočje Soče in Tolminke**, **Kozlov rob**. Prav vse dejavnosti na terenu pa se dotaknejo tudi zgodovine Tolminske (Tolminski punt, Soška fronta). Tedenski program ŠVN skušamo popestriti tudi s **športnimi vsebinami** (kanui-

zem, kolesarjenje, nordijska hoja, lokostrelstvo, pohodništvo), delovno okolje pa nas spodbuja k medosebnemu in medpredmetnemu povezovanju.

Preko dejavnosti doma Soča otroci v naravnem okolju pridobivajo nova znanja, veščine in spretnosti. Ponuditi jim želimo pozitivno izkušnjo bivanja v našem okolju in si prizadevamo, da se naučijo medsebojnega sodelovanja, spontanosti in samostojnega pogleda na svet.

Dobrodošli v Tolminu.

CŠOD OE ŠKORPIJON

63

Veliki Boč 31 a
2353 Duh
02 656 58 31
031 607 581
skorpijon@csod.si

CŠOD OE Škorpion leži na slemenu Kozjaka, ki se razteza nad dolino Drave, od koder je proti severu čudovit razgled na obmejno gričevje avstrijske Štajerske. Veliko je mešanih gozdov, travnikov in pašnikov, izvirov, mlak, močvirij, ribnikov in bistrih vodotokov, ki skrivajo bogato naravno dediščino. Naravno mikavna in z gozdovi bogata krajina in panoramski razgledi so osnova za privlačno raziskovanje, ki ga nudimo vse leto. Okolju je dala pečat tudi zgodovina državne meje, ki je naravna in kulturna meja med dvema narodoma. Tu so samotne hribovske kmetije in zaselki, gorsko pašništvo, ostanki vodnih žag in mlinov ter globoke rečne soteske.

JAHANJE je pri nas mogoče skozi vse leto. Sredi zelenih gozdov namreč CŠOD OE Škorpion nudi toplo zavetje islandskim konjem, ki vedno znova razveseljujejo skupine otrok. Islandski konji so za otroke posebej primerni predvsem zaradi svoje višine. Ti ljubki konjički imajo pred drugimi pasmami tudi veliko prednost, saj ne brcajo in tudi ne grizejo. So tudi edina pasma, ki zmore pet »brzin«, saj poleg hoda, kasa in galopa obvladajo še »tolt« in »pass«.

Islandski konji so manjše rasti, mirni, dobro dresirani in namenjeni popolnim začetnikom. Tako ni razloga, da bi se jih otroci bali. Z jahanjem na islandskih konjih zelo hitro premagajo strah pred konji in morda celo odpor, ki je pogosto posledica nepoznavanja konjev. Ure, ki jih preživijo s konji, jim vedno ostanejo v nepozabnem spominu. To je tudi edini kraj v Sloveniji, kjer se otroci v okviru osnovnošolskega in srednješolskega izobraževalnega programa srečajo s konji in z jahanjem.

V programu otroci celovito spoznajo konje. S konji namreč preživijo veliko časa. Očistijo jih in pokrtačijo, jim uredijo grivo in rep, očistijo kopita, jih osedlajo in odpeljejo na jahališče, kjer samostojno osvojijo osnove jahanja.

Ob domu stoji hlev, kjer si lahko otroci ogledajo **MINI KMETIJO**. Projektni teden **KMETIJA**, ki je primeren za otroke od 1. do 4. razreda in vrtce poteka vse leto. V okviru tedna KMETIJA otroci:

- pridobivajo znanja in veščine v povezavi z izbranimi vsebinami projektnega tedna Kmetija;
- spoznavajo opravila na kmetiji;
- spoznavajo živali na kmetiji in njihovo oskrbo;
- izvajajo zabavne, športne in ustvarjalne dejavnosti na kmetiji.

UČENJE V NARAVI IN O NARAVI poteka vse leto. Prekrasna narava omogoča raziskovanje in doživljanje narave v okolici doma in ustvarjanje v naravi v vseh letnih časih z izvajanjem različnih naravoslovnih, družboslovnih in športnih dejavnosti.

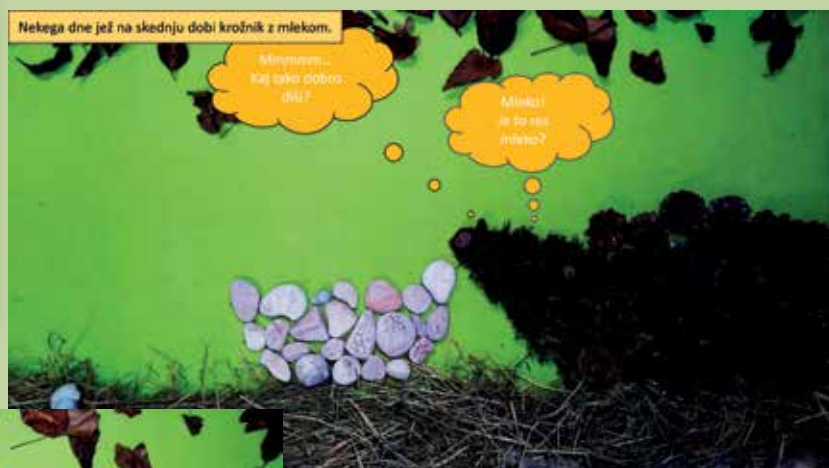
Otroci si lahko ogledajo na domu **dve muzejski zbirki**, ki smo ju uredili skupaj z lokalno skupnostjo.

Čevljarska zbirka je bogata zbirka iz 30. let prejšnjega stoletja. Obsega poslovno dokumentacijo, orodje in modele obutve ter prikazuje čevljarsko tradicijo dveh generacij družine Hodnik.

Etnološka zbirka »Selniški plejžuh« je zbirka plejžuhov, edinega prevoznega sredstva, ki so ga v zimskih mesecih uporabljali prebivalci hribovitega Kozjaka.

Naše delo poteka v naravi in ne v učilnici. Tako otroci res dojamajo in začutijo odnos do narave. Le tako v otrocih utrdimo vrednote, ki so odločilne v kasnejšem življenju. Preprosto, pri nas ste dobrodošli vsi, ki v stiku z naravo oblikujete pogled na svet in pogled na samega sebe. Vsi, ki si želite in dopustite, da narava spremeni in polepša vaše življenje.

Ezopova basen BASEN O JEŽU IN PODGANI

Nekega dne najde jež na skednju krožnik z mlekom. Že pomoli jezik v mleko, ko zagleda pred seboj veliko podgano. »Zgini, to je moje mleko!« zarenči podgana.

»Tega ne verjamem!« reče jež. »Tebi ljudje ne dajejo mleka.«

»Mleko je tu, torej je moje!« odgovori podgana.

»Tako pa ne gre! Razdeliva si mleko,« predlaga ježek.

»Velja! reče podgana čez nekaj časa. »Ampak jaz začnem!«

»Ne, jaz začnem!« »Ne ti, jaz!« kriči podgana.

Tako se nekaj časa prepirata. »Pst, nekaj slišim!« zašepeta podgana. Tudi jež sliši korake.

»Hitro stran!« zavpije podgana. »To je mačka!« Brž se skrivata v slamo.

Mačka pa zadovoljno popije vse mleko s krožnika.

NAUK: Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima.

Mentorica **Nataša Planinc, CŠOD**

Avtorica stripa:

Eva Kofol, 8.a

OŠ Dušana Muniha Most na Soči

ČSOD OE ŠTRK

59

Spuhlja 34 a
2250 Ptuj
02 778 50 41
031 607 582
strk@csod.si

Nahajamo se na začetku Ptujkega polja, približno 3,5 km od najstarejšega slovenskega mesta, s prelepim razgledom tudi na del Dravskega polja, Slovenskih goric in Haloz.

Obdaja nas geografska in etnografska krajina z očarljivimi dvorci in cerkvami, ki so dokaz bogate, nadvse zanimive preteklosti (grad Borl, dvorec Dornava, Dominkova domačija, Ptuj-ska gora).

S pestrostjo posodobljenih naravoslovnih, družboslovnih in športnih programov želimo otroke druge in tretje triade in di-jake navdušiti tako za raziskovanje in spoznavanje narave in družbe, kot tudi za športne aktivnosti v naravnem okolju. Zaradi bližine Ptuja in Markovcev poudarjamo predvsem družbo-slovne vsebine, ki vključujejo ogled mesta Ptuj, ter delavnice Spoznajmo Ptujsko polje, Kurentova delavnica in Stavbna de-diščina Ptujkega polja.

Ravnina, ki nas obdaja, je primerna za kolesarske izlete, na ka-tere se učenci lahko podajo že kmalu za tem, ko so se preizku-sili na našem kolesarskem poligonu. Posebnost sta »zmajska« čolna »Dragon boat«, s katerima veslamo po Ptujskem jezeru. V zimskih mesecih pa v bližnjih Termah Ptuj v topli termalni vodi potekajo plavalni tečaji.

V okolici doma lahko otroci uživajo ob igranju odbojke, košar-ke in nogometa, v telovadnici pa igrajo namizni tenis ter razvi-jajo motorične spretnosti z izvajanjem cirkuških spretnosti in lokostrelstvom.

Poleg 30 različnih programov v domu Štrk nudimo še dva pro-jektna in tri tematske tedne ter dva programa za nadarjene.

Pri projektne tednu »**VODA – ČUDOVITA TEKOČINA**« učen-ci v vodi opazujejo, raziskujejo in določajo rastline in živali s pomočjo določevalnih ključev. Merijo fizikalno-kemijske pa-rametre in s pomočjo indikatorskih organizmov ugotavljajo kakovost vode. Ogledajo si čistilno napravo v Zabovcih in jez v Markovcih. Seznanijo se s pomenom največjega umetnega jezera v Sloveniji – Ptujkega jezera – in si ga tudi ogledajo. Se-znanijo se s pomenom varovanja voda in o njem razmišljajo.

Učenci bodo med tedenskim bivanjem v domu Štrk, ki je v bližini najstarejšega slovenskega mesta Ptuj, spoznali način življenja v srednjem veku. Primerjali bodo življenje na podeželju in v mestih skozi zgodovino. Projektni te-den »**SPREHOD SKOZI SREDNI VEK**« nudi tudi veliko medpredmetnega povezovanja.

Tematski teden »**ŠTRKOVE ŠPORTNE DEJAVNOSTI**« po-nuja različne športne programe s poudarkom na **pripravi na kolesarski izpit in kolesarjenju**, s poudarkom na **kolesar-jenju, orientacijskem teku, kanuizmu** ali vožnji z **Dragon bo-ati** in plavanju, ter s poudarkom na **nadstandardnih športnih dejavnostih**, kot so spoznavanje z **osnovami golfa** na igrišču za golf na Ptuj, **boks** v Gym centru Zavec na Ptuj in **jahanje** konj na posestvu Marsilea ali na pokitem jahališču v Dornavi.

V okviru tematskega tedna »**KAKO LAHKO POMAGAM?**« učenci spoznavajo delo in opremo **policije, gasilcev, Rdečega križa in Slovenske vojske**.

Učenci na predstavitev dejavno sodelujejo in se na praktičnih primerih naučijo, **KAKO LAHKO POMAGAM(O)?**

Ptuj in njegova okolica se že od prazgodovine naprej ponašata z izjemno bogato zgodovino, zato nekateri mesto imenujejo kar zakladnica tisočletij. »**RIMLJAN SEM!**« je tematski teden, v okviru katerega želimo udeležencem predstaviti delček rimske zgodovine mesta, da bi spoznali življenje in delo Rimljanov s poudarkom na lokalni zgodovini. Na ogledih in praktičnih de-lavnicah bodo udeleženci spoznali nekatere vidike rimskega vsakdanjika. Veličastno zgodbo pripoveduje antični Ptuj. Me-sto je lani praznovalo kar 1950 let prve omembe v pisnih virih, zato **VIVAT POETOVIO!**

»**FILMSKE DELAVNICE**« so program za nadarjene, v okvi-ru katerega udeležence seznanjamo z osnovami filmskega ustvarjanja, ki obsegajo naslednje teme: uvod v film, ideja za film, priprava zgodbe in scenarija, montaža in premiera filma. Delavnice izvajamo v sodelovanju s filmskim društvom **Film factory**.

S programom za nadarjene »**PODJETNIŠTVO ZA MLADE**« želimo udeležence spodbuditi k ustvarjalnemu razmišljanju in reševanju vsakodnevnih izzivov ter jim predstaviti osnove podjetništva.

Nataša, Danica, Darja, Tomislav, Vladimir, Silva, Suzana, Janez in Aleksej vas vabimo, da nas obiščete!

ČŠOD OE TRILOBIT

Javorniški Rovt 25
4270 Jesenice
04 580 67 56
031 607 583
trilobit@csod.si

58

Značilnosti okolice

ČŠOD OE Trilobit se nahaja v osrčju Zahodnih Karavank nad Jesenicami, na nadmorski višini približno 950 m. V neposredni bližini doma je manjše umetno jezero s kristalno čisto vodo, ki po kamnitih rakah, obloženih z mahom, priteka iz bližnjih izvirov. Svojevrsne rake so z vodnimi zajetji, koriti in cevovodi, ter eno najstarejših elektrarn v Sloveniji majhen, a pomemben del tehnične dediščine. Dodano vrednost daje pokrajini obilica vodnih virov in raznolikost vodnih ekosistemov.

Razgibanost terena nudi idealne možnosti za pohodništvo in rekreacijo v naravi. Z bližnjih razglednih točk se odpira pogled na Julijce, Zgornjesavsko dolino, visoke planote in Ljubljansko kotlino, z gorskega grebena nad domom pa lahko občudujemo tudi Koroško z dravsko dolino in preko nje celo centralne Alpe. Okolica doma je znana po bogati železarski zgodovini, pestrosti kamnin z nahajališči fosilov in po gorskem cvetju, med katerim izstopajo bele poljane narcis ter rastišča endemične Zoisove vijolice in murke.

Usmerjenost doma

Naravne danosti in bogata preteklost naših krajev omogočajo v vseh letnih časih pestro ponudbo vsebin, ki se prepletajo in dopolnjujejo. Pomemben del preživljanja časa v šoli v naravi namenjamo tudi druženju, socializaciji, razvijanju medsebojnih odnosov in samostojnosti. Posebej poudarjamo skrb za varnost in spodbujanje odgovornosti posameznika.

Osnovna usmeritev doma je program s poudarkoma na **NARAVOSLOVJU** ter **ŠPORTU IN PREŽIVETJU V NARAVI**. Učenci spoznavajo naravne značilnosti alpskega sveta (vode, rastlinstvo, živalstvo, kamnine in fosile, prst) ter železarsko tradicijo in z njo povezano tehnično dediščino. Aktivno doživljajo naravo na pohodih in z orientacijo (za učence višjih razredov tudi z uporabo IKT) in športnimi dejavnostmi (veslanje po mirnem jezercu tik ob domu, plezanje, lokostrelstvo).

V zimskem času izvajamo **PROGRAM ALPSKEGA SMUČANJA**, v katerem poleg tečaja alpskega smučanja tudi nudimo tudi tek na smučeh za skupino nesmučarjev, ponujamo pa tudi **TEDEN TEKA NA SMUČEH**. Oba programa v popoldanskem času dopolnjujemo z naravoslovno-tehničnimi vsebinami ter spretnostmi preživljanja prostega časa v naravi, ki jih šole izberejo iz naše ponudbe.

Na podlagi pogosto izbranih vsebin s strani šol in možnosti, ki jih nudi okolje smo pripravili tudi **TEMATSKE TEDNE**:

Teden preživetja v naravi s poudarkom na pozitivnem vplivu preživljanja prostega časa in varni hoji v naravi ter osnovah orientacije in preživetju v naravi. Učenci sami izdelajo bivač in se naučijo varno pripraviti ognjišče. V različnih letnih časih spoznavajo uporabne rastline, nabirajo zelišča, iz katerih skuhajo čaj, tudi užitne gobe, in se spoznajo z ribolovom.

Voda od izvira do pipe. Bogastvo in pestrost vodnih virov v okolici doma, tehnična dediščina s svojevrstnimi vodnimi zajetji in sistemi cevovodov ter ena starejših hidroelektrarn v Sloveniji tik ob domu omogočajo poglobljeno spoznavanje pomena vode in vodnih virov. Učenci raziskujejo lastnosti vode in njeno kakovost ter preučujejo različne vodne ekosisteme in njihovo biotsko pestrost.

Teden tehnike. Program z različnimi tematikami s področja tehnike in tehnologije obsega različne vsebine. Med zanimivosti in dejavnosti, ki jih predstavimo učencem, sodijo hidrocentrala Javorniški Rovt (gonila, prenosni, merilni instrumenti, prevodniki, izolatorji, elektrika, orodje), vodna zajetja, izdelava filtra za čiščenje vode; obdelava naravnega kamna (žaganje, brušenje, poliranje, vrtanje); izdelava kalupov, odlivanje in barvanje odlitkov; izdelava ribiške vabe iz umetnih in naravnih materialov; polstenje volne (filcanje).

Za nadarjene učence smo pripravili program **KAMNINE IN FOSILI** v Javornškem Rovtu, ki poteka med vikendi. Raziskujemo bližnja nahajališča fosilov, pripravimo zbirko kamnin, izdelamo odlitek fosila, ter obdelujemo naravni kamen s tehnikami žaganja, brušenja in poliranja. Spoznavamo geomorfološke pojave in si zamišljamo zgodbe o dogajanju v davni geološki preteklosti. Ob vsem tem izvajamo tudi različne rekreativne dejavnosti.

Za šole v regiji organiziramo **DNEVE DEJAVNOSTI**, kot so športni dan (veslanje, plezanje, lokostrelstvo, orientacija z uporabo IKT) in naravoslovna dneva »Kamnine in prst« in »Raziskovanje vodnega ekosistema«.

CŠOD OE VOJSKO

58

Vojsko 21
5280 Idrija
05 374 20 30
031 607 584
vojsko@csod.si

Vojsko – kjer v naravi klekljamo dobre medosebne odnose

Vojsko je najvišje ležeča vas na Primorskem, saj se razteza na 1000 m visoki planoti, ki je zgolj 14 km oddaljena od Idrije, znani po nekdanjem največjem rudniku živega srebra na svetu, idrijski čipki in žlikrofih.

Ko se iz doline povzpne na visoko planoto, se odpre čudovit pogled na okoliške hribe, Trnovski gozd na eni strani in visoke gore Julijskih Alp s Triglavom na drugi strani. Visoko v hribe odmaknjeno in razpršeno naselje nudi domačinom ter marsikateremu planincu, izletniku, ljubitelju narave ali športniku poleti in pozimi številna nepozabna doživetja.

Med najbolj zanimive in obiska vredne točke Vojskarske planote sodijo slapovi Gačnika, razgledna točka Hudournik, Partizanska tiskarna Slovenija in Tekaško smučarski center Vojsko. Neokrnjena narava omogoča pestro ponudbo programov, v katerih povezujemo različne športne, naravoslovne in družboslovne vsebine.

V ospredju programov, ki jih nudimo, je projektni teden **Spoznajmo in povežimo se**. Njegov glavni namen je razvijanje in krepitev socialnih veščin – komunikacije, sodelovanja, dogovarjanja, medsebojnega povezovanja, pozitivne samopodobe ter izboljševanja razredne klime. Naštete veščine skušamo v čim večji meri vključevati tudi v vse ostale vsebine, ki jih izvajamo.

V začetku šolskega leta izvajamo **Spoznavne programe za dijake 1. letnikov srednjih šol**, zanimanje zanje pa se nezadržno povečuje.

Zimski čas je namenjen predvsem učenju **alpskega smučanja in teka na smučeh**, seveda pa tudi pozimi potekajo ostali naši programi.

V program šole v naravi redno vključujemo vsebine, ki so povezane s posebnostmi lokalnega okolja, tako v geografskem in naravoslovnem kot tudi kulinarinem in kulturnem smislu. Z učenci prav vsak teden pripravljamo idrijske žlikrofe, ki jih s slastjo pojemo za kosilo, spoznavamo pa tudi idrijsko čipko in se učimo osnov klekljanja. Peš ali s kolesom si ogledamo vsaj kakšno od zanimivih točk, ki jih omogočata lega in zgodovina kraja.

Radi poskrbimo tudi za ogled v Idriji, s čimer udeležence dodatno seznanimo z bogato idrijsko dediščino, ki je uvrščena na seznam svetovne dediščine UNESCO.

Z lokalnim okoljem pa je najbolj povezan tematski teden **Od čipke do žlikrofov**, v okviru katerega vse dejavnosti, ki jih izvajamo, smiselno in medpredmetno povežemo z našo bogato kulturno, naravoslovno, geografsko in tehniško dediščino.

Nudimo tudi dva programa za nadarjene učence, in sicer program **Robotika z Lego Mindstorms EV3** ter program **Spoznajmo in povežimo se** oz. njuno kombinacijo.

Z dobro voljo in neumorno pozitivno energijo si prizadevamo, da bi učenci pri nas razvili in okrepili socialne veščine, ki so zelo pomembne za uspešno in tvorno delovanje v družbi ter da bi od nas odšli s pozitivno izkušnjo aktivnega preživljanja časa, ki vključuje gibanje, ustvarjanje in raziskovanje v naravi.

DRUŽENJE, SOCIALIZACIJA

Delujemo kot eden.

Ni boljšega, kot uživati skupaj s prijatelji.

Kdo bo danes poskrbel za večerjo?

Skupaj bomo zmogli.

Ker prijateljstva ostanejo.

Druženje ob ognju – najboljši recept za umiritev.

ENODNEVNI PROGRAMI DNEVNIH CENTROV ČŠOD

Naravoslovni dan v Arboretumu Volčji Potok

Na naravoslovnem dnevu v Arboretumu Volčji Potok učenci spoznavajo in raziskujejo različne vrste domačih in tujerodnih dreves in grmov. Ob njih spoznavajo značilnosti rastlin in procese, ki potekajo v njih. Opazujejo, kako se rastline prilagajajo na okolje. Spoznajo Arboretum Volčji Potok kot primer narave in kulturne dediščine.

Naravoslovni dan: Izdelava herbarija in spoznavanje dreves

Delavnica poteka v jesenskih mesecih. Učenci nabirajo liste različnih vrst lesnatih rastlin in jih pripravijo za sušenje. Dobi-jo in uredijo herbarijsko mapo ter izdelajo vzorčno herbarijsko polo.

Naravoslovni dan: Izdelava določevalnih ključev in spoznavanje dreves

Delavnica poteka v zimskem času. Pri opazovanju zimskih vejic dreves in grmov iščejo podobnosti in razlike med njimi. Z določevalnim ključem določajo nabrane vejice. Sami izdelajo preprost določevalni ključ za iglavce.

Naravoslovni dan: Jama Dimnice in voda skozi kras

Na aktiven način spoznamo stik kraškega s fluvialnim površjem ter sožitje človeka nekoč in danes. V jami odkrivamo rastlinske

pasove v breznu ter živalstvo in klimo. Preučujemo nastanek podzemlja in odnos do njega. Otroke uvajamo v jamarstvo kot športno zvrst.

Naravoslovni dan: Kraški rob

Na prehodu s Krasa v Istro odkrivamo različne kamnine in oblike površja, klimatske spremembe in prilagoditve rastja. Spoznavamo sožitje človeka s podzemljem v Sveti jami, ki je v Sloveniji edina jama, spremenjena v cerkev. V njej pa se lahko spustimo celo do ostankov vinske kleti.

Naravoslovni dan: Kras in Primorje

V kolažu predstavitev naravne in kulturne dediščine, ki obsega razlike v rabi tal in razvoj ozemlja na Krasu in Slovenski Istri, npr. asimetrično dolino vzdolž poti graničarjev, se seznanimo tudi z dejavnostmi, kot je pomorstvo, ki nudi možnost šolanja in zaposlitve v simulatorju plovbe na Srednji pomorski šoli.

Naravoslovni dan: Reka sedmerih imen

Na ekskurziji sledimo Ljubljanici od Planinskega polja, kjer se v istoimenski jami podamo do sotočja rek, in preko doline reke Rak do Cerkniskega jezera, kjer spoznamo njegova hidrološko funkcijo in nastanek. Vse to si najlažje predstavljamo tako, da se povzpneemo na razgledno Slivnico.

Naravoslovni dan: Krajinski park Rakov Škocjan

Kraško globel raziščemo od izvira reke Rak, kjer se podamo pod Mali naravni most in v del Zelških jam do ponora ter se vzpnemo na Veliki naravni most, kjer se seznanimo z gozdnimi sestoji in sožitjem človeka s kraško pokrajino.

Naravoslovni dan: Krajinski park Strunjan

V oazi sožitja človeka in narave v Istri spoznamo razvoj ozemlja, s poudarkom na tipih obal s kamninami, rastjem in dejavnostmi človeka, kot so marikultura, ribištvo in solinarstvo. Solinarstvo nam ponudi uvid v postopke pridelave soli, pri čemer pozkusimo, kakšen okus imajo sol in slanuše.

Naravoslovni dan: Ljubljansko barje

Spoznavamo naravoslovne, geografske, zgodovinske, ekološke in kulturne značilnosti in posebnosti ostankov najjužnejšega

evropskega visokega barja: rastje in živalstvo, kulturo koliščarjev, kanale in reko Ljubljanico ter Plečnikov pečat v Črni vasi.

Kulturni dan: Po poti kulturne dediščine

Učenci se seznaniijo z naravnogeografskimi in družbenogeografskimi značilnostmi ter kulturno dediščino naše dežele. Ob spoznavanju načina življenja v preteklosti dobijo vpogled v življenje in delo Franceta Prešerna, Matije Čopa, Frana Saleškega Finžgarja, Janeza Jalna in Antona Janše. Seznanijo se tudi s prizadevanji za ohranjanje kulturne dediščine.

Kulturni dan: Po Prešernovih stopinjah

Učenci na dnevu dejavnosti spoznajo življenje in delo našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Podajo se po poteh, ki so zaznamovale njegovo življenje. Obiščejo Prešernovo rojstno hišo ter se sprehodijo po različnih, z njim povezanih lokacijah v Ljubljani in v Kranju. Na poti delčke iz pesnikovega življenja sestavijo v celoto ter jih povezujejo z recitacijami njegovih pesmi.

Kulturni dan: En pesnik je živel, iz Vrbe je bil...

Učenci obiščejo Vrbo, Prešernovo rojstno vas. Ob obisku pesnikove rojstne hiše spoznajo način življenja v 19. stoletju in ga primerjajo z današnjim načinom življenja. V prostor in čas umešijo življenje in delo pesnika Franceta Prešerna. Obisk nadgradijo z ustvarjalnimi delavnicami.

Kulturni dan: Čebelica leti z neba

Na dnevu dejavnosti se učenci seznaniijo s pomenom čebel in čebelarstva ter spoznajo čebeljo družino in življenje čebel. Seznanijo se tudi z zgodovino čebelarstva v Sloveniji ter s posebnostmi in kulturno dediščino. Spoznajo panjske končnice, čebelje pridelke, njihovo koristnost za zdravje pa tudi nevarnosti, ki prežijo na nas pri delu s čebelami. Narišejo panjske končnice, izdelajo maketo čebelnjaka, se posladkajo z medom in celo izdelajo sveče iz čebeljega voska.

Kulturni dan: Bled z otokom in Blejski grad

»Dežela Kranjska nima lepšga kraja, ko je z okolšno ta podoba raja«, je zapisal že France Prešeren v Krstu pri Savici. Blejsko jezero z otokom in Blejski grad uvrščamo med najbolj obiskane in fotografirane znamenitosti Slovenije. Na kulturnem dnevu bodo učenci spoznali naravne in kulturne značilnosti Blejskega kота, ki so omogočile razvoj turizma od začetnih romanj na otok k boginji Živi, preko Rikljevca zdraviliškega turizma do mondenega turizma in današnjega trajnostno usmerjenega turizma. Na ogledu samega kraja bomo videli različne nastanitvene objekte, spremljevalno turistično infrastrukturo, spoznali zgodovino kraja ter tudi opredelili pozitivne in negativne vplive turizma na pokrajino in življenje lokalnega prebivalstva. Obiskali bomo Blejski grad in se z ladjico odpeljali na otok.

Kulturni dan: Mesto Ljubljana – slovenska prestolnica

Sprehod po ljubljanskih ulicah, trgih in mostovih nam odstre pogled v zgodovino in sedanost slovenske prestolnice. Obiščemo živilsko tržnico ter kulturne in upravne ustanove in se razgledamo z Ljubljanskega gradu. Spomeniki pričajo o življenju in delu pomembnih Slovencev, ob reki Ljubljanici pa spoznamo, kako zelo pomembna je bila za naše prednike. Dobimo tudi vpogled v velika prizadevanja arhitekta Jožeta Plečnika za ureditev njenih nabrežij in mostov.

Kulturni dan: Po poteh rimske Emone

Na krožni poti po ljubljanskem središču si ogledamo izvirne ostanke, rekonstrukcije in kopije ostankov najstarejšega mesta v slovenskem prostoru – rimske kolonije Iuliae Emonae. Obiščemo lapidarij Narodnega muzeja in z doplačilom vstopnine tudi arheološka parka. Lahko pa se udeležimo celo antične učne ure v Slovenskem šolskem muzeju.

Kulturni dan: Plečnikova Ljubljana

Krožna pot nas vodi mimo rojstne hiše arhitekta Jožeta Plečnika do njegovega ljubljanskega bivališča v Trnovem in nazaj ob reki Ljubljanici. Na poti se srečujemo s številnimi Plečnikovimi zgradbami in ureditvijo v ljubljanskem središču, kot so NUK, Tromostovje, Čevlarski most, Tržnica, Kongresni trg, nabrežja Ljubljanice... Plečnikova Ljubljana se uvršča med najpomembnejše celostne umetnine 20. stoletja.

Tehniški dan: Muzej pošte in telekomunikacij – Polhov Gradec

Na tehniškem dnevu spoznamo zgodovino pošte in telekomunikacij ter načine sporočanja od pradavnine do danes. Pošljejo sporočilo s telegrafom, telefonirajo s starinskim telefonom in na delavnicah izdelajo poštni rog, šampiljko ali poštarso kapo.

Tehniški dan: Tehniški muzej Slovenije v Bistri

V prostorih nekdanje kartuzije domuje največji slovenski muzej, ki zbira, hrani, varuje in izobražuje o slovenski tehniški dediščini. Na devetih oddelkih (prometnem, tekstilnem, gozdarskem, lesarskem, lovskem, ribiškem, tiskarskem, elektro in kmetijskem) učencem približamo tehniko in znanost ter širimo razumevanje okoljevarstvenih težav in pomen varčevanja z energijo in surovinami.

Tehniški dan: Luka Koper

Z razglednega Sermina najprej spoznamo lego in razvoj »slovenskega okna v svet« na plitvini lagunske obale, nato pa odkrivamo dejavnosti od zorenja sadja do pretovora z različnih tipov ladij, kot so ro-ro, z napravami, npr. s transtejnerji in kontejnerji hladilniki, ter skrb za okolje.

Tehniški dan: Načini transporta

Najprej spoznamo varnost prometa na avtocestah s postankom v DARS-ovem kontrolnem centru na Kozini. Na največji

slovenski železniški tovorni postaji v Kopru se povzpne v kontrolni stolp, da bi odkrili, kako oskrbijo več kot 100 vlakovnih kompozicij na dan. Spoznamo tudi t. i. dvopotna vozila, tj. vozila, ki se gibljejo po cestah in po tračnicah. Dan zaključimo na mednarodnem letališču v Sečoveljah.

Ekскурzija na avstrijsko Koroško

Učenci na interdisciplinarni ekskurziji obišejo najbolj severni del slovenskega etničnega ozemlja – avstrijsko Koroško. Spoznajo pomembne mejnike v zgodovini Slovencev – Karantanijo, Brižinske spomenike in pokristjanjevanje. Obiščejo dobro varovan srednjeveški grad, Gosposvetsko polje, Celovec in Vrbsko jezero.

Ekскурzija v Trst

Trst je Ivan Tavčar poimenoval »slovenska pljuča«, zato postanemo ob tržaških Slovencih, od Trubarja do Pahorja, in odnosih z večinskim narodom, od požiga Narodnega doma do današnje »prikrite asimilacije«. Seznanimo se z ostanki zgodovine, od rimskega gledališča do koncentracijskega taborišča Rižarna, in zanimivostmi, kot sta oznaka 0 metrov n.m. ter speleovivarij.

Enodnevni program za nadarjene: Voda skozi kras

Sledimo potoku od ponora skozi jamo Dimnice z edinim vodovodnim zajetjem v evropskem podzemlju, do izvira reke Rižane in predelave surove vode z ultrafiltracijo v vodarni. Sproti merimo njene lastnosti, da bi razumeli, zakaj je krški vodonosnik pomemben tudi v globalnih okvirih.

Naravoslovni dan: Od cveta do medu

V Čebelarstvu Slovenije na Brdu pri Lukovici učence popeljemo v skrivnostni in zapleteni svet čebel. Slovenci smo v čebelarstvu bili in še danes veljamo za pomembno velesilo. Ob ogledu čebelnjaka in učne poti učenci spoznajo čebelarstvo in čebelje pridelke, čebelo kot živo bitje, predvsem pa njen pomen v kmetijstvu in za ohranjanje ravnovesja v naravi. Naravoslovni dan popestrimo z degustiranjem čebeljih pridelkov in delavnico (izdelava šampiljke, čebelnjaka ali svečke).

Kulturni dan: Groharjeva hiša

Groharjeva rojstna hiša v Sorici ponuja zanimiv kulturni dan za osnovne in srednje šole ter vrtce. Učenci bodo v hipu postali pravi glasbeniki in slikarji: spoznavali bodo tolkalna glasbila, zaigrali v orkestru ter ustvarjali v slikarskem ateljeju. Vsi so dejavno vključeni v program, za vsakega imamo pripravljeno glasbilo in tudi likovne izdelke na koncu odnesejo domov. Po ustvarjalnih delavnicah si bodo ogledali še Groharjevo spominsko sobo ter galerijo in etnografski muzej. Vabljeni na aktivno preživet kulturni dan, ki bo vam in vašim učencem za vedno ostal v spominu.

Športno-kulturni dan: Po Groharjevi poti

Sorica poleg programa v Groharjevi hiši ponuja tudi pohod do Groharjeve domačije, kamor se je družina preselila v slikarjem otroštvu. To je pot, po kateri je Ivan Grohar vsak dan hodil v šolo v Sorico. Lahko se sprehodimo tudi po vasi in spozna-

vamo etnografsko in kulturno dediščino kraja ali pa obiščemo slikovito vasico Spodnje Danje.

Kulturni dan: Celeia – Cilli – Celje

Celje – knežje mesto, kjer že od srednjega veka odzvanjajo skrivnostne zgodbe Celjskih grofov. »Grofje Celjski danes in nikoli več,« je bilo izrečeno ob pogrebu zadnjega Celjskega grofa. A celjske zvezde svetijo še naprej. Najdemo jih v slovenskem grbu, kjer kažejo veličino rodbine iz Savinjske doline. Mesto ob reki Savinji pa je cvetelo že v starem veku in še dolgo po odhodu Rimljanov je na veličastnost Celeie spominjalo poimenovanje mesta »Troia Secunda«. Celje je tudi rojstni kraj ene največjih svetovnih popotnic Alme Karlin, ki so jo imenovali tudi »Kolumbova hči«. Med znanimi Celjani sta Anton Martin Slomšek in fotograf Josip Pelikan. V Celju stoji tudi kip Alfreda Nobela. Dovolj zanimivosti za en dan dejavnosti?

Ekskurzija v Prekmurje in domače obrti v Veržeju

V ekskurziji po Prekmurju vam ponujamo pester program ob reki Muri. Navdušile vas bodo njene naravne in kulturne lepote. Mlini, ki se še danes vrtijo, spominjajo na davne čase, ko so mlinarji mleli žito, brodarji krmarili brodove, vse pa je čuval sv. Miklavž. Stare šege in navade še živijo, pozvačin vas prijazno vabi na gostovanje v Prekmurje. Skupaj bomo spoznavali toplo in gostoljubno panonsko pokrajino, kjer vrelci tople vode privabljajo turiste in pokrajini danes nudijo možnosti razvoja in življenja. In ko zadiši po prekmurskih dobrotah, vemo, da tu živijo dobri ljudje.

Veržej je ena najmanjših občin v Sloveniji, a se kljub temu po naša z izjemno prepoznavnostjo, ki jo že nekaj let predstavlja Center domače in umetnostne obrti – DUO v Veržeju. Namenjen je aktivnemu spoznavanju kulturne dediščine rokodelstva Pomurja. Dijaki in učenci se na rokodelskih delavnicah, ki jih vodijo posamezni mojstri, seznanijo z rokodelsko dediščino, spoznajo rokodelske poklice, naravne materiale in njihovo uporabnost, urijo ročne spretnosti ter razvijajo lastno ustvarjalnost tako, da tudi sami izdelujejo izdelke domače in umetnostne obrti.

Šola lahko izbira med številnimi rokodelskimi delavnicami (lončarstvo, oblikovanje keramike, pletenje iz šibja, slame in ličja, polstenje, izdelovanje rož iz krep papirja, pirhov, lectovih src idr.).

Tehniški dan: Muzej premogovništva Slovenije Velenje

Doživetje, ki ga obiskovalci nikoli ne bodo pozabili. Spust z najstarejšim še delujočim dvigalom v Sloveniji 157 metrov globoko, knapovska malica v najgloblji jedilnici v Sloveniji, sv. Barbara in večni rudarski pozdrav: »Srečno!« Premogovništvo in energetika sta oblikovala in preoblikovala Šaleško dolino. Posledice pridobivanja energije (TEŠ) opozarjajo na spremembe, ki jih človekova dejavnost povzroča v okolju. Nekoč travniki in vasi, zdaj jezera, kjer vas poleti vabita Velenjska plaža in pogumna Pika Nogavička. To so glasniki doline, kjer je pred dobrima dvema milijonoma let začel nastajati lignit, ki ga velenjski rudarji kopljejo še danes. V Muzeju premogovništva v Velenju ste za urico ali dve rudar tudi vi.

Tehniški dan: Eko terme Snovik

Tuhinjska dolina leži pod Kamniško-Savinjskimi Alpami in se razteza od Kamnika do Celjske kotline. Pred več kot sto leti pa se je v dolini začela zgodba o vodi, katere dober glas je hitro segel v »deveto vas«. Tako so iz izvira termalne vode, bogate z minerali, nastale terme, ki se že dobro desetletje ponašajo z nazivom **EKO terme**. Ogrevanje z **obnovljivimi viri energije**, kotelovnica na biomaso, lastna čistilna naprava, energijsko varčne apartmajske hiške, zeliščni vrt ter številne učne in gozdne poti so le najpomembnejše pridobitve, s katerimi se terme predstavljajo kot **okolju prijazne in energijsko učinkovite**.

Ob besedi CŠOD pomislim na ...

